

Raadsvoorstel / Besluitvormend

Raadsvergadering van:

Datum: 2-5 november 2009

Onderwerp: Najaarsnota 2009

Voorstel:

1. Instemmen met de Najaarsnota
2. Kennis nemen van de rapportage over stand en voortgang van de beleidsuitvoering 2009
3. Instemmen met de vorming van een reserve voor de opbrengst Essent-aandelen, genaamd "Reserve opbrengst Essent-aandelen"
4. De opbrengst van de verkoop van Essent-aandelen toevoegen aan deze reserve door vaststelling van de 13^e begrotingswijziging van de algemene dienst, dienstjaar 2009.

1. Inleiding:

Zoals afgesproken in de vernieuwde planning- en controlcyclus rapporteren wij in het najaar over de voortgang van de beleidsuitvoering en maken wij een prognose over het resultaat dat wij over 2009 verwachten. De volgende vragen zijn van belang bij de Najaarsnota: ligt de beleidsuitvoering op schema, is de begrotingsuitvoering in financiële zin op koers? Het realiseren van het collegeprogramma 'Mensen maken de stad' ligt goed op schema. Wij verwijzen hiervoor naar de voortgang van het beleid in de beleidsprogramma's verderop in deze rapportage. In financiële zin speelt een aantal knelpunten als gevolg van de economische crisis, autonome ontwikkelingen (met name aanbestedingsnadelen) en de uitvoering van bestaand, eigen beleid (bijvoorbeeld meedoenbeleid). Voor 2009 verwachten wij hierdoor een resultaat van € 2.261 000 (negatief). De Najaarsnota heeft een verantwoordingsfunctie en kan gebruikt worden bij de afwegingen die uw raad wil maken bij de behandeling van de begroting 2010.

Beleidsuitvoering 2009 en economische crisis:

Economische crisis

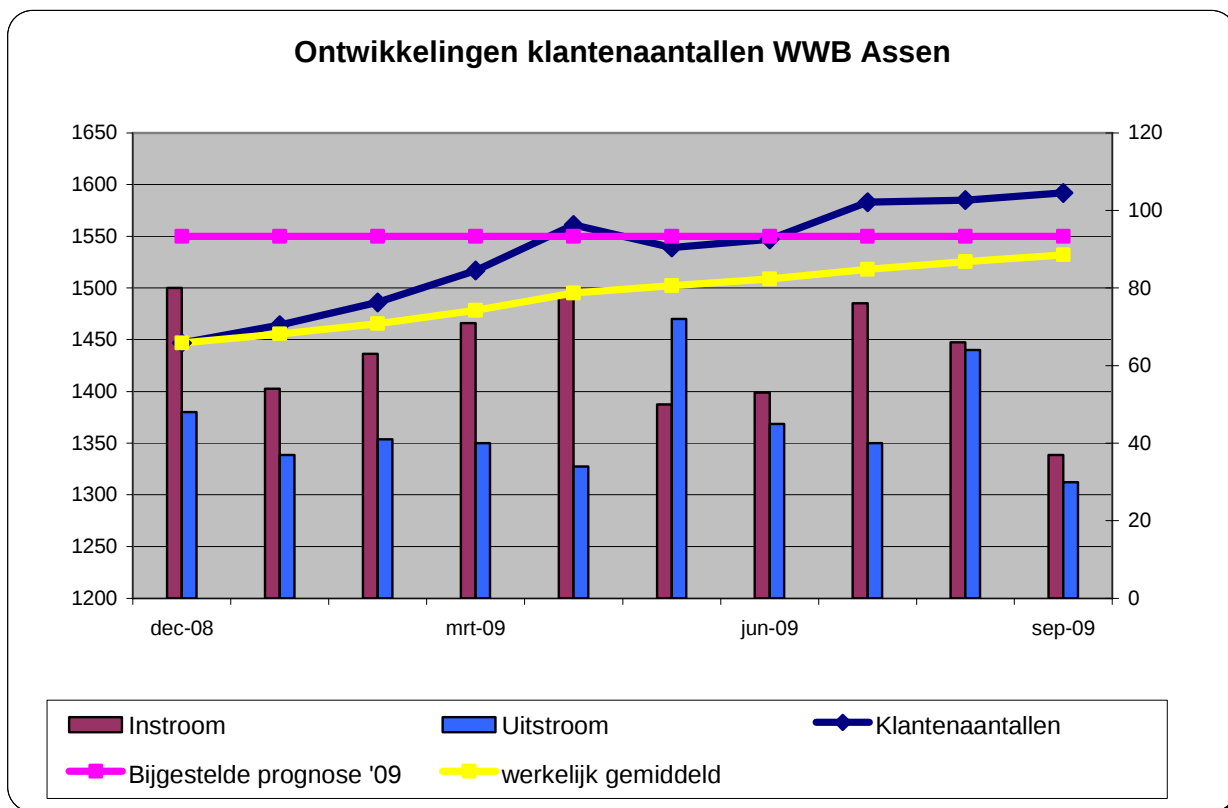
Het economische tij is met de komst van de wereldwijde economische crisis gekeerd. Bij de Voorjaarsnota hebben wij daarom geen verdergaande beleidsintensiveringen toegepast. Wel hebben wij afgesproken om af te maken wat deze bestuursperiode in de planning staat. Tevens monitoren wij hetgeen als gevolg van de economische crisis gebeurt en daar waar mogelijk zullen wij bijsturen. In de Voorjaarsnota hebben wij de gevolgen van de economische crisis benoemd als onzekerheden en risico's. Wij zien nu dat deze onzekerheden zich daadwerkelijk voordoen. In schema:

Onzekerheden en risico's	Ingeschat bij Voorjaarsnota	Najaarsnota prognose einde jaar
Uitvoering Wet Werk en Bijstand	Inschatting dat uitstroom van bestaande cliënten naar werk vertraagt, financieel risico € 1,7 mln.	Verwacht nadeel € 1,7 mln. door stijging van 8% uitkeringsgerechtigden.
Stagnatie bouwleges	Stagnerende bouwproductie leidt tot financieel risico voor de bouwleges, inschatting € 0,20 tot € 0,40 mln.	Stagnatie leidt tot nadeel van € 0,45 mln. Er wordt een risico ingeschat van € 0,4 mln. als gevolg van stagnatie in Citadel.
Algemene Uitkering	Een blijvende verlaging van de prognose van de algemene uitkering na 2009 oplopend tot € 1,5 mln. met ingang van 2012 in verband met loslaten koppelingssystematiek.	Lichte verhoging als gevolg van taakmutatie bij meicirculaire (€100.000), nabetaling uit 2008 (€125.000), verhoging septembercirculaire (€300.000) waarvan € 225.000 bedoeld is voor invullen van taken door de gemeente. In 2011 en 2012 start het kabinet met bezuinigingen en het kabinet acht het niet uitgesloten dat er vanaf 2012 sprake kan zijn van een negatieve ontwikkeling. Wij rekenen met een krimp van 1% voor 2011 e.v.
Meedoenbeleid	Knelpunt in eigen beleid, inschatting € 0,5 mln.	Knelpunt in eigen beleid € 0,5 mln. nadeel.

Ontwikkeling Wet Werk en Bijstand

Uit onderstaande tabel blijkt dat de instroom hoger is dan de uitstroom. In vergelijking met vorig jaar is dit een nieuwe ontwikkeling. In 2008 was de instroom gemiddeld even hoog als de uitstroom. In september is het

klantenaantal met 10% gestegen ten opzichte van december 2008. Wanneer we kijken naar de verschillende doelgroepen valt ondermeer op dat het aantal jongeren in de periode december 2008- september 2009 is gestegen met 26% (van 161 in december 2008 naar 203 in september 2009). Tot slot valt op dat de klantenaantallen van de ISD gemiddeld gezien nog onder het aantal ligt zoals is opgenomen in de bijgestelde prognose (1550 klanten), maar dat de werkelijke aantallen in september boven deze prognose liggen..

Kabinetsbeleid

Het kabinet heeft in de meicirculaire een aantal maatregelen aangekondigd om de economische crisis te bestrijden. Op het gebied van de Algemene Uitkering betekent dit voor onze gemeente dat er geen reële groei meer is van het gemeentefonds. Ook ontvangen wij geen of geringe compensatie voor de ontwikkelingen van lonen en prijzen. Het Rijk heeft deze koppeling losgelaten van 2009 tot en met 2011. Voor de ontwikkeling van onze financiële positie betekent dit een extra opgave. In de begroting 2010 wordt nader ingegaan op de consequenties voor 2010 en het meerjarenbeeld.

Bedrijfsvoering en Inhuur derden

Wij hebben aangegeven u regelmatig te rapporteren over de gang van zaken rond inhuur derden. Wij hebben inmiddels maatregelen genomen om te komen tot een kostenreductie. Wij zullen dit jaar alleen gebruik maken van inhuur als hier financiële dekking voor is. Een van de maatregelen is dat wij hebben besloten om een norm in te stellen voor de loonsom. De maatregelen zullen met name in 2010 hun beslag gaan krijgen. Dit betekent dat wij een strakke sturing op het budget voor inhuur derden en personeel toepassen. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan wij nader in op de analyse van de kosten alsmede de maatregelen die wij willen treffen. In de accountantscommissie bent u tussentijds geïnformeerd over de voortgang, hier is de concept nota 'bewust inhuren' besproken.

Jaarprognose 2009:

In deze Najaarsnota geven wij een prognose van het eindresultaat 2009. Uit onderstaande tabel komt naar voren dat wij een negatief resultaat aan het eind van het jaar prognosticeren van € 2.261.000 (negatief). De mutatie die uit de prognose voortvloeit ten opzichte van de Voorjaarsnota bedraagt € 2.284.000 (negatief).

De financiële positie van de Gemeente Assen komt onder druk te staan als gevolg van de economische crisis. Daar waar dit nu nog mogelijk is proberen wij bij te sturen, om ervoor te zorgen dat het negatieve resultaat zoveel mogelijk beperkt blijft. Het opvangen van financiële tegenvallers bezien wij in relatie tot de weerstandscapaciteit van de gemeente. Zoals in de begroting 2010 is aangegeven is de weerstandscapaciteit van de gemeente te omschrijven als voldoende en onze reservepositie kan omschreven worden als "degelijk". Eind 2007 hebben wij

de reservepositie integraal “doorgelicht”. Een van de conclusies die hierbij naar voren is gekomen, is dat de stand van de reserves in het algemeen als toereikend kan worden beschouwd. Daarbij is de veronderstelling dat deze reserves, na besluit door uw raad, zonodig vrij aanwendbaar kunnen worden. De basis die ten grondslag ligt aan de kwalificatie “degelijk” is de stand van de reserves van ongeveer € 172 mln.

Stand reserves en voorzieningen per 01-01-2010	Totaal per categorie
Totaal algemene reserves (inclusief alg. reserve Grondbedrijf)	95.704
Bestemmingsreserves: vaste amortisatie t.g.v. begroting	8.453
Bestemmingsreserves: kostendekking investeringsprojecten (STIP)	35.213
Bestemmingsreserves: kostendekking specifieke taken	15.901
Totaal reserves	155.271
Totaal voorzieningen	16.629
Totaal reserves en voorzieningen	171.900

Programma's

Uit de onderstaande tabel komt naar voren dat er een negatief resultaat wordt geprognosticeerd op de begrotingsprogramma's Bestuur en burger, Stads- en wijkbeheer, Werk en inkomen en Bouwen en wonen. De negatieve resultaten op het gebied van Werk en inkomen, Stads- en wijkbeheer, alsmede Bouwen en wonen worden grotendeels veroorzaakt door de economische crisis. De overschrijding op het programma Bestuur en burger is met name te wijten aan autonome ontwikkelingen. Op het gebied van Onderwijs wordt een voordelig resultaat geprognosticeerd. Het betreft een aantal (meer eenmalige) voordelen op het gebied van Onderwijshuisvesting. Het programma Algemene Dekking en de resultaten van de bedrijfsvoering leiden per saldo tot een klein voordeel. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar de programma's.

Eindejaarsprognose ultimo september 2009 (bedragen x € 1.000)

Programma's		Actuele begroting (gesaldeerd)	Prognose Najaarsnota	
			Prognose (gesaldeerd)	Afwijking t.o.v. begroting
01	Bestuur en burger	11.095	11.265	-170 N
02	Stadsontwikkeling	4.930	4.898	31 V
03	Mobiliteit	380	350	30 V
04	Stads- en wijkbeheer	15.497	15.622	-125 N
05	Onderwijs	11.244	10.627	617 V
06	Kunst en cultuur	5.957	5.957	0 -
07	Zorg en welzijn	18.863	18.839	24 V
08	Werk en inkomen	7.833	10.404	-2.571 N
09	Sport en ontspanning	6.025	5.984	41 V
10	Veiligheid	4.333	4.157	176 V
11	Duurzaamheid en milieu	210	208	2 V
12	Bouwen en wonen	311	716	-405 N
Resultaat programma's		86.677	89.028	-2.351 N
13	Algemene dekking			
	- onvoorzien	283	283	0 -
	- algemene belastingen	-10.564	-10.564	0 -
	- beleggingen	-2.761	-2.737	-24 N
	- financiering & liquiditeit	-3.339	-3.792	453 V
	- algemene uitkering	-67.308	-67.833	525 V
	- BCF	290	325	-35 N
	- overige algemene dekkingsmiddelen	-378	-608	230 V
	- resultaat kapitaallasten	243	214	29 V
	- resultaat bedrijfsvoering	41	1.189	-1.148 N
	- reserves/voorzieningen algemene dekking	-3.207	-3.244	37 V
Resultaat algemene dekking		-86.700	-86.767	67 V
Eindprognose resultaat 2009		22	-2.261	-2.284 N

Ontwikkeling Financiële positie:

Omschrijving (bedragen in €)	2009
Resultaten op basis besluitvorming Voorjaarsnota 2009	22.000 V
Eindprognose resultaat 2009	2.261.000 N

Resultaat voor en na bestemming

De eindejaarsprognose vertoont in dit stadium een nadelig resultaat van € 2.261.000. Wij hebben aangegeven dat wij maatregelen zullen nemen om het geprognosticeerde tekort terug te dringen. Wij zullen uw raad op de gebruikelijke wijze informeren over de mogelijke budgetoverheveling die wij voorstellen.

Vorming reserve opbrengst Essent-aandelen en toevoeging van de opbrengst aan de reserve:

De formele besluitvorming rond de verkoop van aandelen is afgerond. Het betekent dat wij in 2009 de opbrengst van de verkoop van de aandelen ontvangen. De aandelen van Essent zijn verkocht. Wij hebben de aandelen van Borssele (aandelen in PBE, Publiek Belang Electriciteit- productie bv) en de aandelen van Essent Milieu nog in ons bezit. Wij komen zoals wij hebben toegezegd terug bij uw raad over de besteding van de verkoop-opbrengst. Wij stellen u voor om voor de opbrengst van de verkoop van Essent-aandelen € 38 mln een reserve te vormen.

De te vormen reserve heeft twee doelstellingen:

Wij maken hierbij onderscheid tussen lange termijn en korte termijn doelstelling.

Lange termijn doelstelling gericht op de inzetbaarheid van de reserve:

Het gemis aan jaarlijks dividend dat in de begroting was geraamd opvangen. Dit gebeurt doordat wij rente toerekenen aan de reserve en deze rente gebruiken als dekking voor het bedrag van het vervallen dividend. Van deze rente is 50% (ongeveer € 0,8 mln.) nodig om het verlies aan dividend te compenseren. Hiermee leggen wij 50% van de 'reserve opbrengst Essent aandelen' vast. Het overige deel van de reserve is vrij inzetbaar. Uw raad kan dit betrekken bij de afwegingen en beleidskeuzes die in de nieuwe bestuursperiode gemaakt zullen worden. Met het oog op de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente en bezuinigingsmaatregelen die wij moeten treffen, geven we u de mogelijkheid mee de Essent gelden bij dit proces in ogenschouw te nemen.

Korte termijn doelstelling gericht op de financieringsbehoefte in de gemeente:

In de tussenliggende periode zullen wij dit bedrag inzetten in het kader van de financieringsbehoefte van de gemeente. Het betekent dus dat wij het geld in de tussentijd niet aanwenden, maar het inzetten voor de financieringsbehoefte van onze gemeente. Wij streven er naar om hiermee renteoptimalisatie te kunnen realiseren.

Rapportage beleidsuitvoering per programma

U wordt hierna per programma geïnformeerd over de beleidsuitvoering

Ter inzage liggen voor raadsleden:

Het college van burgemeester en wethouders van Assen,

de burgemeester,
K.S. Heldoorn.

de secretaris,

Besluitvorming raad:

De raad van de gemeente Assen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van ;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de Najaarsnota
2. Kennis te nemen van de rapportage over stand en voortgang van de beleidsuitvoering 2009
3. In te stemmen met de vorming van een reserve voor de opbrengst Essent-aandelen, genaamd “Reserve opbrengst Essent-aandelen
4. De opbrengst van de verkoop van Essent-aandelen toevoegen aan deze reserve door vaststelling van de 13^e begrotingswijziging van de algemene dienst, dienstjaar 2009

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van .

De raad voornoemd,

, voorzitter

, griffier

Najaarsnota 2009

Rapportage beleidsuitvoering per programma

<i>Bestuur en burger</i>	3
<i>Stadsontwikkeling</i>	7
<i>Mobiliteit</i>	13
<i>Stads- en wijkbeheer</i>	17
<i>Onderwijs</i>	21
<i>Kunst en cultuur</i>	25
<i>Zorg en welzijn</i>	28
<i>Werk en inkomen</i>	35
<i>Sport en ontspanning</i>	38
<i>Veiligheid</i>	41
<i>Duurzaamheid en milieu</i>	45
<i>Bouwen en wonen</i>	47
<i>Algemene dekking</i>	51
 <i>Bedrijfsvoering</i>	 55
 <i>Eindejaarsprognose per programma en product</i>	 59

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Invoering omgevingsvergunning

De inwerkingtreding van de Wabo is opnieuw vertraagd. Het testen van het Omgevingsloket Online, dat gemeenten verplicht zijn te gebruiken, is nog niet gestart omdat er vanuit het ministerie technische mankementen aan het loket waren. Ondanks deze technische mankementen loopt de aansluiting op dit loket op schema in Assen.

Vermindering regelgeving

De implementatie van de voorstellen die in het voorjaar van 2009 aan uw raad zijn voorgelegd wordt dit jaar afgerond. Interne processen worden naar aanleiding hiervan aangepast. Bijzondere aandacht gaat uit naar de communicatie over de gevolgen die dit heeft voor burgers en bedrijven.

Om 'deregulering' een vaste plek in de ambtelijke organisatie te geven moet onze focus verschuiven naar het voorkomen van overbodige lasten, in plaats van het achteraf opruimen. Deregulering moet deel gaan uitmaken van onze bedrijfscultuur. Daarom wordt op dit moment nagedacht hoe dit gestalte en vorm moet krijgen binnen de bestaande bedrijfsvoering.

Planvorming nieuwbouw Drents Archief

De intensieve bestuurlijke lobby heeft geresulteerd in de bereidheid van het ministerie van OCW om de komende 15 jaar een bedrag van € 180.000 jaarlijks te reserveren voor gebouwtechnische zaken. Teleurstellend is echter dat OCW geen budget beschikbaar stelt voor een aanvullende eenmalige investeringsbijdrage.

Daarmee kan het uitbreidingsplan zoals eerder geschetst (ook de in december 2008 opgestelde soberder variant) niet gerealiseerd worden. Op dit moment wordt door de directie van het Drents Archief alles op alles gezet om een alternatief plan te ontwikkelen, waarin de ambities zoveel mogelijk worden gerealiseerd binnen het beschikbare budget.

Internationaal beleid

In mei 2009 heeft uw raad de nota duurzame internationale samenwerking vastgesteld. Hierin zijn de kaders tot 2013 geschetst en de werkplannen 2009 en 2010 opgenomen. De voorgenomen projecten in 2009 liggen op schema. In september 2009 is de relatie met Bad Bentheim, met een officiële bijeenkomst in Assen, beëindigd onder het motto: 'Das Ziel ist erreicht'.

Wet BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen)

Landelijk was de afspraak dat de BAG per 1 juli 2009 operationeel had moeten zijn. Diverse gemeenten ervaren echter knelpunten waardoor de implementatie langer duurt. De VNG en het ministerie van VROM hebben de knelpunten besproken en afspraken gemaakt die ervoor moeten zorgen dat gemeenten hun BAG alsnog zo snel mogelijk realiseren. Wij schatten in dat het november operationeel zal zijn.

Betere dienstverlening

▪ *Antwoord©*

In 2015 zal Assen klaar moeten zijn voor Antwoord©. Dit houdt in dat de burger de gehele overheid via één ingang kan benaderen. Die ingang zal vooral het Klanten Contact Centrum (KCC) van onze gemeente zijn. Om dit te bereiken zijn er vijf fasen voorgesteld vanuit de overheid. Gemeente Assen zal in 2010 fase twee gaan afronden. Dit is wel afhankelijk van de beschikbare middelen. Het programmaplan/projectplan waarin beschreven staat hoe de gemeente Assen het doel in 2015 kan behalen, zal in 2009 worden aangeboden.

▪ *Kennisbank*

In 2015 zal het KCC 80% van alle inkomende vragen zelf moeten beantwoorden. Het noodzakelijke hulpmiddel daarvoor is de kennisbank. Inmiddels is dit een lopend project en zal eind 2009 de kennisbank werkend zijn met een dertigtal meest gestelde vragen. Daarna zal de kennisbank verder worden doorontwikkeld.

▪ *Digitaal loket*

Als Dimpact-gemeente zal de gemeente Assen eind 2009 de eerste tranche van het digitale loket van Dimpact hebben ingevoerd en zal dit operationeel zijn. Aansluiting bij Dimpact zorgt, naast een goede infrastructurele basis voor de toekomst, voor minder uitgaven in de toekomst. Ook de bewegingen op dit moment in de markt bevestigen dat het besluit eind 2008 om aansluiting te zoeken bij Dimpact goed is geweest.

Voor een nadere toelichting op de kosten en toekomstige besparingen wordt verwezen naar de afzonderlijk ter inzage liggende bijlage.

Kwaliteitshandvesten

In het vervolg op 2008 (vijf kwaliteitshandvesten) zijn in de eerste helft van 2009 vier nieuwe kwaliteitshandvesten ingevoerd. Wij zien kwaliteitshandvesten als een instrument voor betrouwbare en transparante dienstverlening. In de tweede helft van 2009 volgen nog vijf kwaliteitshandvesten.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Parkeren

De doelstelling ten aanzien van parkeren om publieksgerelateerde taken te beleggen bij de publieksbalie is per 1 januari 2010 gerealiseerd.

Verbouwing centrale hal

In 2009 zal de verbouwing van de centrale hal plaatsvinden. De bedoeling is dat met deze verbouwing de aanbiedingsconcepten ('klaar terwijl u wacht', 'zelfbediening' en 'op bestelling') ruimtelijk worden vertaald in de centrale hal. Daarnaast zullen de arbo-technische knelpunten worden opgelost en zullen de aanbevelingen die vanuit de klanttevredenheidsonderzoeken naar voren zijn gekomen worden opgevolgd.

GBA als basisregistratie

Met ingang van 1 januari 2010 zijn de binnengemeentelijke afnemers wettelijk verplicht gebruik te maken van de authentieke gegevens uit de GBA (gemeentelijke basisregistratie personen) voor de uitvoering van publiekrechtelijke taken. Bij het vermoeden van onjuistheid van deze gegevens zijn de afnemers verplicht hiervan een melding te doen. De burger kan zich beroepen op het recht van eenmalige gegevensverstrekking. Het project basisregistratie personen voorziet in invulling van de minimum wettelijke gestelde eisen. In 2010 zal het project gemeentebreed verder worden uitgewerkt.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 zijn de risicoprofielen niet veranderd.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 01 Bestuur en burger					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V/N
Bestuursorganen	1.457	935	1.575	-118	N
Bestuursondersteuning gemeenteraad	1.075	398	999	76	V
Bestuursondersteuning B&W	3.951	1.309	3.981	-30	N

Programma 01 Bestuur en burger					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Vershil	V/N
Publiekszaken	3.776	1.857	3.987	-211	N
Bestuurlijke samenwerking	196	212	214	-18	N
Informatiebeheer / basisregistraties	1.629	1.055	1.679	-50	N
Totaal lasten	12.083	5.766	12.435	-352	N
Bestuursorganen	0	0	0	0	
Bestuursondersteuning gemeenteraad	2	1	2	1	V
Bestuursondersteuning B&W	0	2	1	1	V
Publiekszaken	936	730	1.117	181	V
Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	
Informatiebeheer / basisregistraties	50	10	50	0	
Totaal baten	988	743	1.170	182	V
Programmaresultaat voor bestemming	11.095	5.023	11.265	-170	N
Stortingen in reserves	0	0		0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0		0	
Programmaresultaat na bestemming	11.095	5.023	11.265	-170	N

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Bestuursorganen (saldo € 118.000 N)

Bij het beleidsproduct Bestuursorganen verwachten wij een nadeel van circa € 118.000. Het betreft m.n.:

- Stijging normbedragen vergoedingen raadsleden: € 50.000
- Stijging normbedragen vergoedingen raadsfracties: € 20.000
- Hogere lasten voormalige bestuurders: € 30.000
- Hogere lasten salarissen college van B&W: € 10.000

Het betreft dus autonome ontwikkelingen die niet beïnvloedbaar zijn.

Bestuursondersteuning gemeenteraad (saldo € 77.000 V)

Op het beleidsproduct bestuursondersteuning gemeenteraad wordt een voordeel verwacht van circa € 75.000. Circa € 60.000 van dit bedrag ontstaat als gevolg van nog niet aangeschafte laptops en de nog niet afgeronde implementatie van de digitale raadskamer. Het uitstel van aanschaf van de laptops is het gevolg van de keuze om deze aan de leden van de in 2010 nieuw gekozen raad te verstrekken. Daarnaast valt de besteding van het budget voor externe raadsondersteuning lager uit.

Bestuursondersteuning B&W (saldo € 30.000 N)

De budgetten van het beleidsproduct bestuursondersteuning B&W worden naar verwachting per saldo met € 30.000 overschreden. Dit is het saldo van een voordeel met betrekking tot verzekeringskosten (€ 30.000) en nadelen als gevolg van hogere kosten ondersteuning/advisering B&W (€ 30.000), representatie & protocol (€ 20.000) en verbouwing TT-hospitalityruimte (investering circa € 40.000/kapitaallasten € 10.000).

Publiekszaken (saldo € 30.000 N)

Bij het beleidsproduct publiekszaken ontstaat per saldo een nadeel van € 30.000.

Zoals ook gemeld bij de Voorjaarsnota is bij het Telefonisch Service Centrum (TSC) sprake van een hogere personele bezetting dan begroot. Dit enerzijds als gevolg van een relatief sterke stijging van het inkomend telefoonverkeer en meldingen de afgelopen jaren. Anderzijds betreft het de effecten om vanuit klantperspectief meer telefoontjes bij de frontoffice af te handelen en 'warm' door te verbinden naar de back-office. Het gaat om een bedrag van circa € 100.000. Voor de begroting 2010 is de uitbreiding van het TSC geregeld, waarbij de extra kosten voor een groot deel worden gedekt uit de gemeentelijke bedrijfsvoeringsbudgetten (verschuiving back-office/front-office).

Verder is bij dit product sprake van een netto voordeel van de legesopbrengsten (€ 70.000). Dit met name door hogere afnamen van paspoorten en rijbewijzen.

Bestuurlijke samenwerking (€ 18.000 N)

Door hogere bijdragen aan de VNG en de BANN (Bestuursacademie) en de afrekening van 10-jaar VDG-verband vallen de kosten hoger uit.

Informatiebeheer / basisregistraties (saldo € 50.000 N)

Bij het beleidsproduct informatiebeheer/basisregistraties wordt een financieel nadeel verwacht van € 50.000 als gevolg van inzet extra personeel voor de BAG (basisregistraties voor adressen en gebouwen). Voor het opzetten waren in voorgaande jaren extra middelen beschikbaar. Deze zijn inmiddels vervallen. De extra werkzaamheden ten behoeve van de invoering van BAG lopen nog door tot het 3e kwartaal 2009.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Erfgoedkwartier

Het bestemmingsplan Erfgoed Kwartier is door uw raad vastgesteld.

De bouwvergunning voor de bouw van het Drents museum is verleend en de bouw is 21 september 2009 gestart.

Na de behandeling van de verkenning binnenstad in de raad van september 2009, is de planvorming voor de herinrichting singels weer opgepakt. Zodra het plan gereed is wordt dit voorgelegd aan de omgeving voor inspraak; een kostenbegroting opgesteld en een voorstel aan uw raad voorbereid voor een uitvoeringskrediet.

De plannen voor herinrichting van de Brink worden nader uitgewerkt. In de plannen voor de herinrichting Gouverneurstuin vragen de afstemming van het Drostenlaantje op de museumtuin en Mr Cramerplein eerst aandacht.

Plannen voor de herinrichting Gouverneurstuin; afstemming van het Drostenlaantje op de museumtuin en Mr Cramerplein vragen eerst aandacht. De Gouverneurstuin wordt vooruit geschoven.

Havenkwartier

De vooronderzoeken (milieutechnische voorwaarden, grondgebiedexploitatie) zijn afgerond. De exploitatie laat een groot tekort zien. Verwervingsstrategie en uitvoering/realisatie worden de komende periode verder bekeken. Inmiddels is het Havenkwartier in het kader van verstedelijkingsafspraken met het Rijk bij het Rijk aangemeld. De Masterstudie FlorijnAs gaat richting afronding waardoor de consequenties voor het Havenkwartier duidelijk in beeld komen.

Stadsmarketing (Identiteit & Imago)

Assen profileert zich op vier pijlers:

- TT Stad Assen
- Levendige winkelstad
- Complete woonstad
- innovatieve sensorstad

De gemeente zoekt bij activiteiten en maatregelen zoveel mogelijk de samenwerking met andere partijen (ondernemers, onderwijsinstellingen, stakeholders in de stad). Verwezen wordt naar de voortgang bij de projecten Sensor Universe. Samen met de nieuwe ondernemersvereniging MKB Assen wordt de ontwikkeling van de winkelstad opgepakt.

In 2008 hebben we gekozen voor een 3-sporenbeleid dat in 2009 wordt doorgezet:

1. De sterke punten van Assen benoemen en uitdragen (promotie)
2. Die punten verbinden, versterken en per doelgroep overtuigender neerzetten (marketing)
3. De samenwerking daarvoor op touw zetten en onderhouden (management)

De stand van zaken m.b.t. de voor het jaar 2009 geplande basisactiviteiten is als volgt:

1. Opstellen van een marketingstrategie voor 2009-2011

De lange termijn marketingstrategie is opgesteld t/m 2012 i.p.v. 2011. Dit omdat de uitvoering nauw samenhangt met punt 6, de SNN aanvraag voor subsidie. Met de marketingstrategie wordt een basis gelegd voor de te behalen doelen in de volgende drie jaren op gebied van stadsmarketing, ofwel het concretiseren van bovengenoemde en gekozen pijlers. Wat gaat het straks opleveren voor Assen is onderdeel van deze uitwerking.

2. Opstellen van een promotieplan 2009

2009 is het laatste voorbereidingsjaar voor stadsmarketing, zodat er in 2010 een professionele organisatie kan staan die zorg draagt voor de uitvoering. Daarom is er in 2009 voor gekozen om diverse projecten onder de pijlers te ondersteunen (zie ook punt 4).

3. Meetbaar maken van de acties in het promotieplan

het meetbaar maken van acties wordt intern al steeds meer toegepast, zo worden de resultaten en opbrengsten van de TT feestweek in de gaten gehouden, maar is ook een groot evenement als de Vuelta door de provincie en onze gemeente onderzocht.

4. Marketing en promotie activiteiten per pijler (en thema's)

voor de vier pijlers is in 2009 gekozen om huidige activiteiten te ondersteunen of net dat beetje meer voor de stadspromotie mee te kunnen geven. Zo heeft stadsmarketing meegewerkt aan o.a.: de Historie van As-

sen (o.a. advertentiecampaagne in de regio), de Vuelta (bedankadvertentie in DvhN, Sportcafé van MKB), financiële ondersteuning opstart NIC, bijdragen in opening Ondernemershuis van de HIT, algemene advertenties over evenementen, in samenwerking maken van overzichtsboekjes 2x per jaar met alle activiteiten, evenementen en overnachtingen in Assen, organiseren van een ondernemerscafé over stadsmarketing met Drenthe College en diverse andere activiteiten die aansluiten bij de doelen gesteld onder de vier pijlers etc.

5. *Samenwerkingsverbanden intensiveren*

Stadsmarketing is betrokken als adviseur bij de ondernemersvereniging. Deze laatste is nu druk bezig met de opzet een voorbereiding voor een ondernemersfonds zodat zij ook een partner kunnen zijn in en na 2010 voor stadsmarketing en de gehele stadsontwikkeling op gebied van evenementen/activiteiten en de uitstraling van de binnenstad. Stadsmarketing is ook betrokken bij de oprichting van het Toeristisch Platform (gilde BART) en heeft zitting in een werkgroep voor verdere stroomlijning en ontwikkeling met oog op de toekomst, gezamenlijk met de dienst Stadsbeheer/evenementen. Daarnaast zijn er nauwe banden met Marketing Drenthe (provincie).

6. *SNN voorstel/budget/organisatievorm voor de toekomst bepalen.*

Inmiddels is er een SNN voorstel ingediend.

Kloosterveen 3 zuid en west

Onze gemeente heeft een stedelijke opgave, voortkomend uit het programma 'Assen koerst' en de Regiovisie Assen-Groningen. De uitwerking van de stedelijke opgave heeft geresulteerd in een visie Westelijke Stadsrand-zone. In deze visie zijn Kloosterveen III zuid en west aangewezen als prioritaire locaties. Aangezien Kloosterveen III de overgang vormt met het landelijke gebied en grenst aan twee buurgemeenten is bestuurlijk gekozen voor een gebiedsontwikkeling die groter is dan alleen Kloosterveen III zuid en west. Een nieuw provinciaal wegtracé richting Norg en Smilde en een ecologische verbindingszone (EVZ) maken eveneens deel uit van het plan. De wet Voorkeursrecht Gemeenten is gevestigd op het gebied Kloosterveen III zuid en west. Met de grondeigenaren wordt reeds onderhandeld. De prognose op basis van de eerste concept stedenbouwkundige schetsen is dat in Kloosterveen III zuid en west circa 1200 woningen gerealiseerd kunnen worden. Uitgaande van overeenstemming met de provincie over onder andere de financiering van het nieuwe wegtracé en de EVZ, wordt verwacht dat medio 2010 het intergemeentelijke voorontwerpbestemmingsplan voor het totale plangebied ter inzage kan worden gelegd. 2010 zal in het teken van de planologische procedures staan.

Structuurvisie+

Het projectplan is in mei 2009 vastgesteld en benoemt drie beleidsprioriteiten: sociaal, fysiek en duurzaam. Vanuit deze beleidsvelden worden de acht thema's verder uitgeschreven (Wonen, Werken, Voorzieningen, Bereikbaarheid, Recreatie/toerisme, Milieu, Groen/water/natuur/landschap, Stedenbouwkundige- en bebouwingsstructuur). De planning heeft korte tijd onder druk gestaan. In afwachting van de Masterstudie FlorijnAs was er onduidelijkheid over de keuzes bij dit project. De Masterstudie is in juli aan uw raad gepresenteerd. Onze verwachting is dat nog dit jaar de Structuurvisie+ ter vaststelling aan uw raad kan worden voorgelegd.

Voorzieningencentrum Kloosterveste

Er wordt in straf tempo gebouwd in Kloosterveste. De scholen staan in de planning om eind van het jaar opgeleverd te worden. Zorgpunt is de afzet van de woningen boven het voorzieningencentrum en in de blokken rondom. Dit is een zorg voor de ontwikkelaar. De woningen boven de voorzieningen worden gerealiseerd. De realisatie van de blokken in de buitenring is afhankelijk van de verkopen. De woningmarkt heeft hierop direct invloed.

Ontwikkeling Assen-Zuid

Assen-Zuid bestaat uit drie deelgebieden, te weten:

- Het bedrijvenpark tussen de A28, de N33 en het spoor.
- De toeristisch-recreatieve zone (TRZ) ten zuidwesten van de A28.
- De Baggelhuizerplas.

Momenteel wordt de gebiedsontwikkeling voor Assen Zuid integraal meegenomen in de FlorijnAs en de Structuurvisie. Voor het bedrijvenpark dient op korte termijn een bestemmingsplan opgesteld te worden. Dit is noodzakelijk om ook in de toekomst voldoende ruimte te kunnen bieden aan bedrijvigheid. In verband met het voorkeursrecht dient voor oktober 2011 een bestemmingsplan vastgesteld te zijn. Ten behoeve van de stedenbouwkundige visie op het gebied worden in het kader van de FlorijnAs ontsluitingsprofielen uitgewerkt. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met een goede ontsluiting voor OV (station-zuid/transferium). Ten aanzien van het programma voor het bedrijvenpark wordt rekening gehouden met sensortechnologie, onderwijs en de wens om een zorgcluster ('Mediplaza') te ontwikkelen. Voor de TRZ loopt momenteel een onderzoek naar mogelijk te

ontwikkelen concepten. Dit wordt gekoppeld aan een business plan waardoor de concepten worden getoetst aan de markt. Belangrijkste risico's bij de planontwikkeling zijn de voortgang van de procedure, de ontsluiting van het plangebied door aansluitingen op de A28 en de N33 en de effecten van het programma op het station Assen Zuid.

Assen koerst

Oktober 2008 is besloten om de 'Assen koerst' programma's stop te zetten en te wachten op de nieuwe bestuursperiode vanaf 2010 en dan met nieuw elan verder te gaan. De interactieve communicatie rond Assen Koerst heeft zijn waarde bewezen en zal een vervolg krijgen in het participatietraject bij de nieuwe Structuurvisie+.

Masterstudie FlorijnAs

In het kader van het haalbaarheidsonderzoek zijn wij verder gegaan met het verfijnen van de financiële grondexploitatieberekeningen en de verwervingstrategie en de uitvoering/realisatie daarvan.

De komende periode wordt besteed aan het uitwerken van het Masterstudie FlorijnAs door het opstellen van een stedenbouwkundig plan voor het Havenkwartier. Op dit moment is de verwachting dat het haalbaarheidsonderzoek begin 2010 zal worden afgerond.

Stationsgebied

Het Stationsgebied is onderdeel van de FlorijnAs. Naast een belangrijk verkeers- en OV-knooppunt is dit een kansrijke kantoorontwikkellocatie. Nu de Masterstudie FlorijnAs richting afronding gaat, worden de consequenties voor het gebied duidelijk. De komende periode zal gebruikt worden om te komen tot een projectopdracht voor de uitwerking van het Stationsgebied en omstreken binnen de kaders van de FlorijnAs. Aansluitend zal er een stedenbouwkundig bureau geselecteerd worden voor deze uitwerking.

De Citadel

Het oorspronkelijke projectplan 'De Citadel' kan niet ongewijzigd worden uitgevoerd doordat de geraamde budgetten ontoereikend waren in combinatie met de huidige recessie waarin ontwikkelaars moeizaam financieringen kunnen krijgen van banken. Inmiddels ligt er een binnen de kaders van het bestemmingsplan gewijzigd plan. Er wordt gezocht naar passende financieringsconstructies. Ook is er een beroep gedaan op de rijksstimuleringsregeling. Het is de bedoeling dat er in 2010 gestart gaat worden met de bouw.

Tweede fase Blauwe as

De tweede fase Blauwe As is onderdeel van de Masterstudie FlorijnAs. Vanuit de Masterstudie FlorijnAs worden de kaders voor dit project vastgesteld. De tweede fase Blauwe As bestaat naast het bevaarbaar maken van Het Kanaal, ook uit de verschillende ontwikkelingen, c.q. ontwikkelingsmogelijkheden langs het kanaal, onder meer op het terrein van woningbouw. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart voor het opstellen van een gebiedsvisie voor deze totale gebiedsontwikkeling

Onderwijs

Bevordering mbo/hbo & TT-Institute: zie ook programma onderwijs.

Sensortechnologie

Onze gemeente ontwikkelt samen met de provincie Drenthe en het bedrijfsleven het demoproject Sensorcity. Dit vergt een forse inzet, zowel financieel als personeel, waarvoor dekking gevonden moet worden. Een Koers Noord aanvraag is opgesteld. Besluitvorming vindt in het najaar plaats.

Het Innovation Centre for Advanced Sensors and Sensor Solutions (INCAS³) heeft zich gevestigd in Assen. Het moet uitgroeien tot een vooraanstaand wetenschappelijk onderzoeksinstituut met meer dan 70 werknemers. Het project wordt onder andere bekostigd door de noordelijke stimuleringsprogramma's, de provincie en de gemeente.

Het Hanze Institute of Technology heeft een project opgesteld voor de ontwikkeling van een masteropleiding en de uitbouw van het CENSI-laboratorium. Het project wordt bekostigd door de provincie Drenthe, de Hanzehogeschool, onze gemeente en de noordelijke stimuleringsprogramma's.

Herinrichting Acmesa-terrein

Binnen de door uw raad vastgestelde stedenbouwkundige visie 'Oranjebuurt' is de planvorming omtrent het voormalige Acmesa-terrein reeds gestart. De eigenaar van de grond treedt hierbij op als ontwikkelaar. Een steden-

bouwkundig ontwerp is in voorbereiding en verschillende noodzakelijke onderzoeken zijn opgestart dan wel in voorbereiding. In de komende periode werken wij aan het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst, verder afstemming over het stedenbouwkundig plan, informeren van de buurt over de laatste stand van zaken. Tevens laten wij de mogelijkheid om op korte termijn een speelvoorziening te realiseren onderzoeken..

In het kader van de huidige economische crisis heeft de eigenaar-ontwikkelaar aangegeven eerst te willen starten met de uitvoering van het project Citadel (zelfde eigenaar-ontwikkelaar). Uitvoering van de Citadel gelijktijdig met Acmesa zal voor de eigenaar-ontwikkelaar financieel niet haalbaar zijn.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Structuurvisie

Zie hiervoor bij rapportage bestuurlijk relevante beleidsthema's

Behoud en ontwikkeling van natuurhistorische elementen

Dit najaar gaat een voorstel Herstel beekdal De Messchen voor besluitvorming naar de raad (kredietaanvraag)

Monumenten

Verwacht wordt dat er minder gebruik zal worden gemaakt van de mogelijke subsidies. Door de aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten in 2008, is het de verwachting dat het aantal subsidieaanvragen in 2009 en 2010 toeneemt en is meer tijd nodig voor voorlichting (zowel intern als extern). In het eerste half jaar van 2009 is het aantal aanvragen nog niet gestegen, bij de eigenaren van gemeentelijke monumenten wordt in het derde kwartaal door middel van een mailing specifiek aandacht gevraagd voor de mogelijkheden van de gemeentelijke subsidie.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Kloosterveen 3 zuid en west

Belangrijkste risico's voor de planvorming zijn op dit moment de effecten van het Fochteloërveen op de stadsuitbreiding en de financiering van het plan.

Het onderzoek naar de effecten van de ganzen van het Fochterloërveen op Kloosterveen 3 West is nog gaande. De uitkomsten daarvan zijn van groot belang voor de ontwikkeling van dit gebied. In het uiterste geval kan Kloosterveen 3 West niet worden gerealiseerd. Kloosterveen 3 West levert een belangrijke financiële dekkingsbijdrage in het Norgerbrugtracé en maakt deel uit van afspraken tussen de provincie Drenthe en de gemeente Assen in de bekostiging van de FlorijnAs.

Assen Zuid

Voor Assen Zuid zijn er een aantal onzekerheden.

- Op dit moment is de voorverkenning van het station Assen Zuid nog niet afgerond.
- Keuzes die voortkomen uit de FlorijnAs kunnen van invloed zijn op het project Assen Zuid en kunnen leiden tot vertraging.
- De nog te doorlopen planologische procedure kan op bezwaren stuiten wat kan leiden tot vertraging
- Voor de toeristisch recreatieve zone zullen geschikte investeerders gevonden moeten worden
- De procedure rondom OTB/MER kan vertragend/belemmerend werken in de gebiedsontwikkeling.

Voorzieningencentrum Kloosterveen

Zorgpunt is de afzet van de woningen boven het voorzieningencentrum en in de blokken rondom. De woningen boven de voorzieningen worden gerealiseerd. De realisatie van de blokken in de buitenring is afhankelijk van de verkoop. De woningmarkt heeft hierop direct invloed.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 02 Stadsontwikkeling					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V/N
Ruimtelijke ordening	3.935	2.382	4.065	-130	N
Stedelijke vernieuwing	1.180	868	1.180	0	N
Strategische eigendommen	421	192	381	40	V
Monumentenzorg	247	53	177	70	V
Economische ontwikkeling	1.351	559	1.299	52	V
Totaal lasten	7.133	4.054	7.102	31	V
Ruimtelijke ordening	1.175	650	1.175	0	V
Stedelijke vernieuwing	695	1.182	695	0	V
Strategische eigendommen	334	61	334	0	V
Monumentenzorg	0	0	0	0	
Economische ontwikkeling	0	13	0	0	
Totaal baten	2.203	1.905	2.204	1	V
Programmaresultaat voor bestemming	4.930	2.149	4.898	32	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	4.930	2.149	4.898	32	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009

Stadsontwikkeling (prognose saldo € 32.000 V)

De apparaatskosten (kosten van uren) op het programma Stadsontwikkeling blijven naar verwachting circa € 32.000 achter bij het budget. Er is hier sprake van een verschuiving van uren tussen beleidsproducten.

Ruimtelijke ordening (saldo € 130.000 N)

Per saldo komen de apparaatskosten € 130.000 hoger uit dan het budget. Voorbereidende werkzaamheden op gebied van stedenbouw en planologie worden op dit beleidsproduct geboekt. Vanuit het collegeprogramma is € 365.000 opgenomen in de begroting voor de uitvoering van nieuw beleid; 'behoud natuurhistorische elementen'. Daarnaast is voor 2009 € 200.000 extra beschikbaar gesteld voor actualisering bestemmingsplannen en € 50.000 voor een onderzoek voor het opstellen van een bodembeleidsplan. De bestemmingsplannen worden als project opgepakt, omdat ze jaaroverstijgend zijn. De bijdrage van € 1,3 mln. aan de Regiovisie is voldaan.

Stedelijke vernieuwing (€ 0 V)

Vanuit de provincie zijn de ISV2 subsidies ontvangen. Zowel de lasten als de baten zijn in de realisatie circa € 695.000 hoger. Daarnaast worden de projectbijdragen bij het einde van het jaar geboekt (circa € 150.000 op jaarbasis). De apparaatskosten (uren) blijven circa € 128.000 (V) achter bij de begroting. Budget op jaarbasis is circa € 250.000, de geëxtrapoleerde realisatie is ongeveer € 160.000.

Strategische eigendommen (saldo € 40.000 V)

Naar verwachting blijven de apparaatskosten circa € 40.000 achter bij het budget.

Monumentenzorg (saldo € 70.000 V)

Door de aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten in 2008 is het de verwachting dat het aantal subsidieaanvragen in 2009 en 2010 toeneemt en is meer tijd nodig voor voorlichting (zowel intern als extern). In het eerste half jaar van 2009 is het aantal aanvragen nog niet gestegen, bij de eigenaren van gemeentelijke monumenten is in het derde kwartaal door middel van een mailing specifiek aandacht gevraagd voor de mogelijkheden van gemeentelijke subsidie. Het verwachte resultaat op het product monumentenzorg bedraagt € 70.000. Wij verwachten dat het totaalbedrag van de aangevraagde subsidies binnen het beschikbare budget blijft.

Economische ontwikkeling (saldo € 52.000 V)

De apparaatskosten (uren) blijven circa € 52.000 (V) achter bij de begroting. Budget op jaarbasis is circa € 602.000, de geëxtrapoleerde realisatie is ongeveer € 470.000.

Daarnaast is er in het budget rekening gehouden met € 150.000 voor de uitvoering van het economisch beleidsplan. Hier zijn in 2009 al (substantiële) kosten voor gemaakt en opdrachten toe gegeven.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Kwaliteitsverbetering fietspaden

Dit najaar doen wij een voorstel aan uw raad met maatregelen uit het programma 2009-2010:

- Asfalteren fietsroute Nobellaan.
- Veiligheidsmaatregelen fietsroute Graswijk.
- Doortrekken fietspad bij Korenmaat naar Diepstroeten.
- Verkeersveiligheidsmaatregelen. Na analyse van de fietsongevallen van de afgelopen jaren zullen er maatregelen getroffen worden om de grootste knelpunten op te lossen (schoolroutes en schoolomgeving).
- Fietsenstallingen in de binnenstad, bij het NS-station en bushaltes.
- Monitoringsysteem ontwikkeld voor provinciale en gemeentelijke fietsroutes (samen met provincie).
- Aanleg van het fietspad Pitteloseweg, ten noorden van Kloosterhout en Kloosterbos, in combinatie met het fietspad naar de Koelenweg (project in kader van het stimuleren van de economie).

In aansluiting op het programma om 200 hectare nieuwe natuur in het buitengebied aan te leggen, wordt er € 200.000 gereserveerd voor recreatieve fietsroutes. Daarmee wordt aangesloten op de natuurontwikkeling. Een ambtelijke werkgroep maakt plannen voor recreatieve fiets- en wandelroutes rond Assen, in combinatie met natuurontwikkeling en -beleving. Voor de realisatie van deze recreatieve fiets- (en wandel)routes worden ook zoveel mogelijk externe subsidiemogelijkheden benut.

Assen-Zuid/verdubbeling N33

De inspraakprocedure OTB/MER voor de verdubbeling van de N33 start in het voorjaar van 2010. Bij de voorkeur voor de fly-over voor de aansluiting N33/A28 dient extra aandacht geschonken te worden aan de landschappelijke inpassing van het Anreperdiepje. Uw raad wordt in november, volgend op overleg met de partners rondom de N33 (provincie en Rijk), door ons geïnformeerd. De verdubbeling wordt verwacht tussen 2011-2014 (onder voorbehoud van planologische procedures).

Verbetering N373-N371

Het nieuwe tracé N371/N373 en de inpassing van twee ecologische verbindingzones zal meegenomen worden in de ontwikkeling van Kloosterveen III zuid en west. In de tweede helft van het jaar zal de bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden met betrekking tot het tracé en de daarmee gepaard gaande financiering. Er zal een intergemeentelijk bestemmingsplan opgesteld worden omdat het tracé op grondgebied van Assen en Midden-Drenthe ligt. Voor de Ecologische Verbindingzones (EVZ) wordt een subsidieaanvraag ingediend bij de regio voor medefinanciering. Uitgaande van overeenstemming met de provincie over het tracé en de financiering wordt verwacht dat december 2009 de intergemeentelijke voorontwerpbestemmingsplan voor het totale plangebied ter inzage kan worden gelegd. Dit is echter wel sterk afhankelijk van de diverse onderzoeken die daarvoor noodzakelijk zijn (o.a. flora en fauna).

Masterstudie FlorijnAs /Havenkwartier/Stationsgebied

Zie programma Stadsontwikkeling.

Verbeteren bereikbaarheid NS en busstation /FlorijnAs

Verbetering van de bereikbaarheid van NS-station en busstation is onderdeel van de Masterstudie FlorijnAs. Dit is een complexe opdracht, zeker verkeerskundig: veel verkeersstromen komen in een relatief klein gebied bij elkaar.

In afwachting van de uitkomsten van de studie zijn in 2009 een aantal korte termijn maatregelen genomen om de bereikbaarheid van het stationsgebied te verbeteren. De stallingcapaciteit voor fietsen is met het bijplaatsen van 850 klemmen bijna verdubbeld ten opzichte van de oude situatie. Op het parkeerterrein Overcingellaan is kortparkeren ingevoerd.

Studie station Assen-Zuid/FlorijnAs

Voor het gebied Assen Zuid tussen A-28, N33, spoor en gemeentegrens moeten een bedrijvenpark en een Toeristisch Recreatieve Zone /Baggelhuizerplas worden gerealiseerd, inclusief station.

Het station Assen-Zuid is op zijn vroegst rond 2013 mogelijk en afhankelijk van passeermogelijkheden goederentreinen en aanpassing dienstregeling naar vier treinen per uur tussen Groningen en Zwolle. Verder is realisatie van het station afhankelijk van het programma dat in Assen Zuid gerealiseerd wordt. Een andere onzekerheid zit in het feit dat de voorverkenning van het station Assen Zuid nog niet is afgerond.

Meerjarenbeeld parkeren

De ontwikkelingen in de meerjarenraming zijn het gevolg van de voorgenomen nieuw te bouwen parkeergarages Citadel, Cultureel Kwartier. Met name de kapitaallasten van de nieuwe garages zijn van invloed op het negatieve resultaat vóór bestemming in de jaren na 2010.

De reserve van parkeren zal worden ingezet om de effecten van de exploitatie van de nieuwe garages op te vangen en om de bijdrage van € 450.000 in stand te houden.

In bovenstaande middeleninzet voor het programma Mobiliteit hebben wij rekening gehouden met aangepaste tarieven conform het door uw raad genomen besluit voor betaald parkeren, 19 juni 2008.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Kwaliteitsverbetering fietspad Nobellaan

De plannen om het fietspad (tussen Thorbeckelaan en Het Kanaal) te asfalteren zijn in voorbereiding. Uitvoering is nu gepland in het voorjaar van 2010 (zie hiervoor bij Kwaliteitsverbetering fietspaden).

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 zijn de risicoprofielen niet veranderd.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 03 Mobiliteit					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Verkeer	516	222	486	30	V
Openbaar vervoer	434	129	434	0	N
Betaald parkeren	2.248	1.311	2.223	25	V
Totaal lasten	3.197	1.662	3.143	54	V
Verkeer	0	0	0	0	
Openbaar vervoer	40	0	40	0	
Betaald parkeren	3.092	1.540	2.992	-100	N
Totaal baten	3.132	1.540	3.032	-100	N
Programmaresultaat voor bestemming	65	122	111	-46	N
Stortingen in reserves	394	0	319	75	
Onttrekkingen aan reserves	80	10	80	0	

Programma 03 Mobiliteit					
<i>Lasten en baten per beleidsproduct</i>	<i>Actueel jaarbudget</i>	<i>Realisatie t/m juli</i>	<i>Jaar prognose</i>	<i>Verschil</i>	<i>V / N</i>
Programmaresultaat na bestemming	380	112	350	30	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Mobiliteit (prognose saldo € 30.000 V)

De apparaatskosten op het programma Mobiliteit zullen naar verwachting circa € 30.000 lager zijn dan het budget.

Verkeer (saldo € 30.000 V)

De ambtelijke kosten zijn naar verwachting € 30.000 lager dan het budget. De middelen vanuit de budgetoverheveling 2008 (€ 104.000) voor gedragsbeïnvloeding en verkeersveiligheid worden volledig benut.

Voor de bereikbaarheid van het NS station/Overcingellaan is € 300.000 beschikbaar gesteld en opgenomen in de primaire begroting. De werkzaamheden en het budget worden toegevoegd aan de FlorijnAs.

Openbaar vervoer

De activiteiten en beschikbaar gestelde budgetten voor servicebussen zullen in 2009 worden gerealiseerd. Het budget 2009 van € 70.000 voor VETAG-kruisingen en het overgehevelde budget uit 2008 ad € 35.000 zullen naar verwachting worden uitgegeven. Of dit in 2009 gebeurt is afhankelijk van hoe snel de Europese aanbestedingsprocedure verloopt.

In het budget 2009 is vanuit 2008 € 80.000 opgenomen voor onderzoek stations. Dit onderzoek (met bijbehorende budget) wordt uitgevoerd in het kader van de FlorijnAs.

Parkeren

Het resultaat op het betaald parkeren wordt verrekend met de bestemmingsreserve nieuwbouw parkeergarages.

De opbrengsten voor straatparkeren zullen naar verwachting circa € 100.000 lager uitvallen en voor garage parkeren circa € 40.000 lager. De opbrengsten van fiscalisering (parkeerboetes) zijn naar verwachting € 40.000 hoger. Doordat de renovatie van de Doevenkampgarage is uitgesteld zullen de kosten € 100.000 lager uitvallen. De overige gebouwkosten zijn naar verwachting € 75.000 hoger door de bijdragen aan de Ave's Triade en Neptuneus.

De kosten zijn € 25.000 lager dan begroot, maar de opbrengsten zijn € 100.000 lager. Hierdoor zal de toevoeging aan de reserve circa € 75.000 lager zal zijn dan begroot.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Verzorging infrastructuur

De aanbesteding voor onkruidbestrijding in april 2009, viel hoger uit dan geraamd. Hierdoor is er een tekort op dit onderdeel van ruim € 200.000 in 2009. Dit moet nog binnen het Programma Stad- en Wijkbeheer worden opgelost. Voor 2010 en verder bestaat deze mogelijkheid echter niet, dit in verband met de bezuinigingstaakstelling van 2% en de gestegen kosten. In de begroting 2010 is daarom een bedrag van € 270.000 extra opgenomen (aan de orde bij de begrotingsbehandeling).

Realisatie Sport en spelvoorzieningen jongeren

In het najaar van 2008 heeft uw raad besloten om 1 mln. beschikbaar te stellen voor het realiseren van Sport- en Spelvoorzieningen voor jongeren van 12 jaar en ouder. Op basis van het aanwezige aanbod en de behoeften is gekozen voor het realiseren van voorzieningen in de wijken Kloosterveen, Assen-Oost, Assen-West, Marsdijk, Pittelo en Peelo. Er zijn gespreksavonden georganiseerd in alle wijken. De gesprekken hadden tot doel om de wensen van de jongeren en van de overige wijkbewoners in kaart te brengen. De eerste speelplek 12+ is voor de zomervakantie in Kloosterveen opgeleverd en wordt intensief gebruikt. Dit najaar zal het resultaat in de andere wijken zichtbaar zijn. Dan worden de overige sport en spelvoorzieningen opgeleverd.

Planvoorbereiding MFA Baggelhuizen

De realisatie van de MFA Schakelveld ligt op schema. De oplevering van het gebouw staat gepland voor begin 2010.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Meerjarenprogramma groenrenovaties

Het meerjarenprogramma groenrenovaties (projectmatig opgepakt 2007-2010) is in uitvoering. In juli van dit jaar bent u over de stand van zaken geïnformeerd. De actuele stand van zaken is dat jaarschijf twee dit najaar aangelegd wordt en dat jaarschijf drie deels gedaan kan worden. Vanwege hogere kosten dan geraamd zal jaarschijf vier niet uitgevoerd kunnen worden. Om toch te zorgen dat het groen in Assen een basiskwaliteit blijft behouden zal er in 2011 een nieuw meerjarenprogramma moeten komen met bijbehorende financiering. Duidelijk is inmiddels dat groenrenovaties structureel zijn.

Recreatiegebied Baggelhuizen

Fase twee van het project is in de zomer 2009 afgerond. De horecavoorziening is gerealiseerd en geopend in juni. De exploitatie vindt plaats door Stichting de Hofstede die ook een deel van het beheer van het gebied uitvoert. Het overige beheer is, net als voorgaande jaren geïntensiveerd om een aantrekkelijk en attractief recreatiegebied te krijgen. De bezoekersaantallen in het voorjaar en de zomer zijn hoog geweest. De aantallen hiervan worden gemeten en de resultaten zijn eind van het jaar bekend. De jaarlasten zijn circa € 55.000 hoger dan groot. Bij de Voorjaarsnota is dit reeds aangegeven.

Begraafplaatsen

Het uitvoeringsprogramma begraven heeft vertraging opgelopen als gevolg van ziekte van de projectleider. Er is een nieuwe projectleider aangetrokken die de achterstand zo veel mogelijk zal inlopen. De verwachting is dat voltooiing van het project in de eerste helft van 2010 zal plaatsvinden. Wat betreft de financiën van het project bevat de prognose nog enkele onzekerheden. De huidige inschatting is dat het beschikbare budget net toereikend is om alle deelprojecten te realiseren.

Inhoudelijk is dit jaar het volgende gerealiseerd:

- Nieuw geautomatiseerd systeem voor grafadministratie is gestart in juni. Dit leidt tot verbetering van de kwaliteit door bijvoorbeeld een koppeling met het financiële systeem, met landelijke Gemeente Basis Administratie en koppeling met internet (de planning is om in oktober online gegevens beschikbaar te hebben, bijvoorbeeld wie ligt waar begraven).
- Wegwerken achterstallige registratie. Dit nadert zijn voltooiing, alleen heeft dit meer inzet gekost dan verwacht.

- Plan voor toekomst Noorder- en Zuiderbegraafplaats. Alle aanwezige waarden zijn geïnventariseerd en er is een lijst opgesteld van monumentale graven/perken en graven van 'bekende' Assenaren. In het najaar is dit gereed. Begin 2010 zal een beleidsvoorstel over de toekomst van beide begraafplaatsen en over de aanwijzing van monumentale graven/perken ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.
- Ruimingsplan. In het najaar is inzichtelijk wat de huidige en de benodigde begraafcapaciteit is en wordt een principe besluit ruimen ter besluitvorming aan ons college voorgelegd.
- Het plan voor beheer en inrichting van de Boskamp zal begin 2010 gereed zijn. Momenteel worden de areaalgegevens ingemeten. Wat betreft asverstrooiing zijn in het najaar concrete maatregelen te verwachten, hiertoe is overleg gaande met rouwcentrum de Boskamp. Ook het opruimen van illegale graftekens komt het najaar 2009 in uitvoering.
- Communicatie: bestaande brochures zijn geactualiseerd en op de Boskamp zijn informatieborden geplaatst. Er is aandacht voor overleg met rouwcentrum de Boskamp en overige partners in het uitvaartweten.

De prognose is dat er een kleine overschrijding op het regulier beheer zal zijn. Dit is het gevolg van inzet van reguliere uren voor het project 'uitvoeringsprogramma begraven'. Deze inzet is geraamd bij de calculatie van het project, echter in de praktijk blijkt dit jaar dat ook het reguliere beheer en administratie veel inzet kost, waardoor er minder tijd voor het project vrijgemaakt kan worden dan geraamd.

Het monumentale hekwerk van de Zuiderbegraafplaats is in de zomer opgeknapt. Zoals reeds in de Voorjaarsnota is aangegeven zijn de uitvoeringskosten € 14.000 hoger dan begroot.

Havenkanaal

Het project herinrichting Havenkanaal en het beekdal De Landjes is in 2009 afgerond. Met een gebaggerde vaargeul, nieuwe damwanden, vissteigers, een trailerhelling, een nieuw 800 meter wedstrijd baan voor roeivereniging ARC, vispoelen, een verhard fietspad en een prachtige groenstrook is de recreatiewaarde van het gebied enorm verhoogd. Met de herinrichting van het Havenkanaal is tevens invulling gegeven aan het collegeprogramma onderdeel 'investeren in natuur loont, voor nu en voor later'.

Natuur en milieueducatie

In 2008 is de NME beleidsnota vastgesteld. Eén van de belangrijke speerpunten is de bouw van een centrale voorziening in de nabijheid van Kinderboerderij De Hofstede.

De planvoorbereiding is begin 2009 gestart en in juli heeft de architectenselectie plaatsgevonden. De planning is dat eind van het jaar het voorlopig ontwerp gereed is en dat vervolgens de bestemmingsplanprocedure opgestart kan worden. Overige speerpunten van NME dit jaar zijn:

- De verbouw van de kinderboerderij (in voorbereiding)
- Het opstellen van overeenkomsten met wijkkinderboerderijen (nadert zijn voltooiing)
- Accentverlegging wat betreft inhoud en doelgroepen (continue aandachtspunt), zoals dit jaar aandacht voor:
 - groene voetstappen
 - zwerfvuilproject
 - wijkactiviteiten
 - uitbreiding activiteiten van het IVN consulentenschap bij scholen
 - projecten voor middelbare scholen
 - samenwerking met Brede School
 - vernieuwing aanbod (bijvoorbeeld GPS project, doe-het-zelf leskisten en dergelijke).

Parken en plantsoenen

Binnen het beleidsproduct Groenbeheer heeft een geringe verschuiving plaatsgevonden van het beheersproduct Parken en Plantsoenen naar het beheersproduct Speelvoorzieningen. Dit was nodig omdat uit inspecties bleek dat meer onderhoud dan gebruikelijk moest plaatsvinden aan een deel van de speeltoestellen. Vanwege langere droge periodes heeft deze verschuiving niet geleid tot een lagere IBOR-kwaliteit in het groen. De totale prognose is dat een kleine overschrijding zal plaatsvinden vanwege extra inzet die nodig is voor de voorbereiding van het project sport en spel 12+, het extra onderhoud aan speeltoestellen en vanwege de hogere exploitatielasten voor het recreatiegebied Baggelhuizen. Wij zullen er op sturen om een overschrijding te voorkomen maar gezien de gestelde IBOR kwaliteitseisen zal dit niet helemaal lukken. In het beheersproduct Bos en Natuurbeheer is minder inzet gepleegd aan dunningen, omdat het vernieuwen van de werkplannen in 2010 gebeurt. De huidige werkplannen bieden teveel interpretatie ruimte waardoor voor uitstel van dunningen is gekozen. Het beschikbare

budget van 2009 is besteed aan herstelwerkzaamheden en andere verbeteringen in de Bossen en het Groenbeheer.

Groen: de afgesproken IBOR-doelen worden gehaald, in het najaar is wederom een IBOR jaarrapportage beschikbaar. Ter verfraaiing van de stad zijn er extra bloembakken geplaatst langs de invalswegen. Voor het beheer van monumentale bomen van gemeentelijke en particuliere bomen is een contract afgesloten met Bomenwacht Drenthe. Het opstellen van enkele beheerplannen is in de afrondende fase (wijk Lariks, landgoed Valkenstijn, Lariksbos).

Spelen

De vervanging van speeltoestellen vindt plaats in overleg met gebruikers, waarbij extra aandacht is voor natuurlijke speelplekken. In regulier beheer vinden inspecties en onderhoud plaats om te zorgen dat de speeltoestellen aan de wettelijke veiligheidseisen voldoen.

De beleidsnota 'stedelijk speelbeleidskader' is in september ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad. Hierna kunnen de wijkspelplannen afgerond worden.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 zijn de risicoprofielen niet veranderd.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 04 Stads- en wijkbeheer					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Wegbeheer	4.702	584	3.398	1.303	V
Verzorging overige infrastructuur	4.511	2.440	4.713	-202	N
Groenbeheer	6.226	3.380	6.226	0	V
Wijkzaken	2.041	1.144	1.988	53	V
Rioolbeheer en waterzuivering	5.254	1.969	4.847	407	V
Begraven	615	280	615	0	N
Beheer & exploitatie buitenruimte	270	135	225	45	V
Totaal lasten	23.619	9.933	22.012	1.606	V
Wegbeheer	96	24	124	27	V
Verzorging overige infrastructuur	573	162	735	162	V
Groenbeheer	156	31	156	0	V
Wijkzaken	0	0	0	0	
Rioolbeheer en waterzuivering	5.559	3.076	5.699	140	V
Begraven	599	358	599	0	V
Beheer & exploitatie buitenruimte	578	297	430	-148	N
Totaal baten	7.561	3.947	7.743	182	V
Programmaresultaat voor bestemming	16.058	5.986	14.269	1.789	V
Stortingen in reserves	0	0	1.490	-1.490	
Ottrekkingen aan reserves	561	0	138	-423	

Programma 04 Stads- en wijkbeheer					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Vershil	V / N
Programmaresultaat na bestemming	15.497	5.986	15.622	-124	N

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Wegbeheer (saldo € 0) (na resultaat bestemming)

Op het beleidsproduct Wegbeheer ontstaat per saldo geen resultaat. Enkele projecten vergen een langere voorbereidingstijd dan voorzien. Wij hebben de planning hierop aangepast en de start verplaatst naar 2010. De middelen die voor deze projecten in 2009 geraamd waren, worden in de reserve straten en wegen gestort. Dit betreft onder andere de Oldenhofstraat/Gerbrandystraat (€ 1.200.000).

Verzorging Infrastructuur (saldo € 40.000 N)

Op het beleidsproduct Verzorging Infrastructuur ontstaat per saldo een nadeel van € 40.000. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere bedrijfsvoeringkosten voor het schoonhouden van de openbare ruimte.

Wijkzaken (saldo € 53.000 V)

Er ontstaat een voordeel van € 50.000 vanwege niet benutte wijkbudgetten en € 3.000 vanwege overige zaken.

Rioolbeheer en waterzuivering (saldo € 35.000 N) (resultaat na bestemming)

Op het beleidsproduct Rioolbeheer en waterzuivering ontstaat per saldo een nadeel van € 35.000. Dit wordt mede veroorzaakt door de opschoning van de grondslag van de rioolheffing. Deze opschoning is vastgelegd in het GRP 2009-2012.

Door uitstel van vervangingsinvesteringen ontstaat een vrijval € 358.000. De onderhoudskosten vallen € 48.000 lager uit. De inkomsten uit rioolheffing en liggelden van de havens vallen in totaal € 140.000 hoger uit. Als gevolg van de opstelling van een nieuw GRP en gewijzigde regelgeving rond rioolbeheer (o.a. BBV) is er een bedrag van € 582.000 gestort in de reserve rioolbeheer.

Beheer en exploitatie Buitenruimte (saldo € 103.000 N)

Op het beleidsproduct Beheer en exploitatie Buitenruimte ontstaat per saldo een nadeel van € 103.000. Op 1 juni 2009 is de concessieovereenkomst met CBS Outdoor B.V. voor de exploitatie van billboardreclame beëindigd. Het is, mede tengevolge van de economische crisis en tegenvallende reclame-inkomsten, niet gelukt om het huidige contract met CBS Outdoor B.V. onder acceptabele financiële voorwaarden te verlengen.

Het contract voor de exploitatie van abri's en plattegrondkasten is beëindigd per 1 oktober 2009. Ten behoeve van nieuwe concessieovereenkomsten is inmiddels offerte aan meerdere bedrijven gevraagd.

Naar verwachting zullen de nieuwe contracten per 1 januari 2010 ingaan. Dit betekent dat de gemeente voor deze vormen van buitenreclame vanaf de datum dat de contracten zijn opgezegd tot het einde van 2009 geen inkomsten meer ontvangt. Ten opzichte van de geraamde inkomsten wordt er een nadeel verwacht van € 137.000.

Het nadeel van de overige inkomsten bedraagt € 11.000.

Op de Precario ontstaat als gevolg van lagere bedrijfsvoeringkosten een voordeel van € 45.000.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt; Ondernemershuis

Het ondernemershuis is gestart, evenals het Hanze Institute Technologie. Beide instellingen verbinden op een actieve wijze onderwijs met het bedrijfsleven.

In 2008 is onderzoek gedaan naar de problematiek met betrekking tot de zgn. groep Licht Verstandelijk Gehandicapte leerlingen die tevens gedragsproblemen hebben (LVG+). Naast de specifieke aandacht die de opvang van deze groep in de schoolsituatie vraagt, zijn maatregelen bij de overgang van onderwijs naar werk voor deze groep leerlingen van belang. Eind 2009 zullen deze maatregelen zijn uitgewerkt waarna deze in 2010 worden geïmplementeerd.

Verzelfstandiging Plateau openbaar onderwijs

In 2009 is het onderzoek naar verzelfstandiging van Plateau en naar de haalbaarheid van de RSM afgerond. In juni 2009 bent u betrokken bij de meningsvorming. Het college heeft de conclusie getrokken dat de huidige bestuursvorm van Plateau gehandhaafd blijft.

Dat houdt in dat de voorgenomen RSM niet in z'n geheel kan worden uitgevoerd. Voor het begrotingsjaar 2009 en 2010 wordt ambtelijk naar een oplossing gezocht. De raad krijgt een separaat raadsvoorstel.

Nieuwbouw Dr. Nassau College/Csg Vincent van Gogh

Na de Voortgangsnota 2009 zijn/worden de volgende stappen gezet:

Vincent van Gogh gaat een nieuw gebouw realiseren op het eigen terrein; schoolbestuur treedt zelf op als bouwheer;

Dr. Nassau College: onderwijsinhoudelijke rapportage inzake bouw nabij centrum is opgestart; waarna de definitieve besluitvorming door uw raad volgt.

Bouw derde cluster Kloosterveen

De bouw start in 2010; oriëntatie op bestemmingsplan en de tijdelijke huisvesting worden momenteel uitgewerkt.

Overige projecten Kwaliteitsimpuls

- *Nieuwbouw Pro Assen*
Oplevering in november 2009.
- *Nieuwbouw de Vuurvogel*
De bouw is gestart in het voorjaar 2009 en de oplevering staat gepland voor de zomer/najaar 2010.
Groot onderhoud de Cirkel: de bouw is gestart en de oplevering zal volgens planning zijn in februari 2010.
- *Mfa Assen-Oost*
In overleg met COG Drenthe worden de voorwaarden voor locatie en planontwikkeling opnieuw gedefinieerd.
- *De Veldkei (aanpassing)*
De bouw is gestart en de oplevering zal nog dit jaar plaatsvinden.
Uitbreiding de Borg: het schetsontwerp is gereed; plan wordt nu verder uitgewerkt; aanbesteding zal in de loop van 2010 plaatsvinden.
- *Uitbreiding de Marskramer*
Planvorming wordt binnenkort opgestart; aanbesteding zal in de loop van 2010 plaatsvinden.
- *Versterking speciaal onderwijs*
In september 2009 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden inzake de intentieovereenkomst.

Onderwijs

Het TT-Instituut, een opleidingsinstituut rondom de mobiliteitstechniek gevestigd op het TT-circuit is een samenwerking van het Drenthe college en Innovam, waarbij de Gemeente Assen een aanjaagfunctie vervult. Het businessplan, inclusief totaal overzicht van de financiële verwachtingen, zijn gereed. Na verlening van subsidie (EFRO) resteert een tekort van € 250.000. Provincie Drenthe en gemeente Assen dekken tezamen dit tekort, de provincie € 100.000 en de gemeente Assen € 150.000. In juni 2009 zijn wij akkoord gegaan met beschikbaar stellen van € 150.000,- als investeringsbijdrage voor het TT-Instituut onder voorbehoud van goedkeuring door uw raad.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Onderwijshuisvesting:

- *Schoolwoningen Marsdijk*
Betreft aanpassingen gebouw; meerkosten bedragen € 30.000, te dekken uit vrijval onderwijshuisvesting 2009.
- *Klimaatbeheersing Kloosterveste*
Om de klimaatbeheersing te verbeteren/optimaliseren is een bedrag noodzakelijk van € 306.000. Dekking vindt plaats binnen de onderwijsbegroting; dekken binnen ruimte onderwijsbegroting.
- *Mfa Assen Oost*
De realisatie is afhankelijk van het vertrek van de regiopolitie. Het vertrek zal voor 1 januari 2012 plaatsvinden. Daarna kan direct gestart worden met de bouw.
- *Nieuwbouw de Vuurvogel*
Extra investering noodzakelijk in verband klimaatbeheersing; raming van de kosten € 80.000 (voor aftrek eventueel aandeel Plateau openbaar onderwijs) waarvoor dekking aanwezig is binnen de begroting.
- *Nieuwbouw mfa Pittelo*
Extra investeringen zijn noodzakelijk in verband met duurzaamheid (zonnepanelen et cetera); is financieel nog in onderzoek.

Schoolmaatschappelijk werk

De haalbaarheid van SMW in het voortgezet onderwijs wordt op dit moment inhoudelijk en financieel uitgewerkt, in overleg met gemeenten in de regio Noord en midden Drenthe.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Naar aanleiding van de toezegging bij de behandeling van de Voorjaarsnota wordt/bent u middels een separate brief geïnformeerd over de voortgang van de verschillende huisvestingsprocessen onderwijs.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Op dit moment wordt de huidige verordening leerlingenvervoer geëvalueerd. Daarin wordt tevens de beheersbaarheid van de kosten voor het leerlingenvervoer betrokken. De wet geeft gemeenten een aantal instrumenten in handen om de kosten voor het leerlingenvervoer te beperken:

- Het vaststellen van de kilometergrens.
- De mogelijkheid tot het heffen van een eigen bijdrage van de ouders, tenzij het een gehandicapte leerling betreft. Voor leerlingen met een handicap mag geen eigen bijdrage worden gevraagd.
- Het heffen van een inkomensafhankelijke bijdrage als een leerling van een basisschool meer dan 20 kilometer van de school woont.

- Het hanteren van een leeftijdscriterium.
- Het regelen van aangepast vervoer in plaats van het verstrekken van een financiële vergoeding.

Ook autonome ontwikkelingen, zoals de prijsstijgingen voor vervoer en de groei van het aantal leerlingen dat naar het speciaal onderwijs gaat, zullen in de analyse betrokken worden.

Overigens is al wel duidelijk dat de kosten voor het leerlingenvervoer in het schooljaar 2009-2010 aanzienlijk zullen stijgen. Door het afsluiten van een nieuw vervoerscontract met een andere aanbieder zal de prijs per kilometer met ongeveer 32% stijgen. In de begroting 2010 zijn de totale vervoerskosten € 340.000 hoger begroot dan het jaar ervoor. Wij zullen, zoals in uw raad van juni 2009 besloten, de versobering van het leerlingenvervoer oppakken door aanpassingen in het beleid en de verordening toe te passen.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 05 Onderwijs					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V/N
Huisvesting onderwijs	8.665	3.292	7.968	697	V
Schoolbestuurlijke taken	23.390	31	23.390	0	V
Lokaal onderwijsbeleid	2.488	981	3.142	-654	N
Uitvoering lokaal onderwijs	1.681	820	1.738	-57	N
Volwasseneducatie	1.138	154	607	531	V
Totaal lasten	37.363	5.278	36.845	518	V
Huisvesting onderwijs	219	249	394	175	V
Schoolbestuurlijke taken	22.666	13	22.666	0	
Lokaal onderwijsbeleid	636	319	990	354	V
Uitvoering lokaal onderwijs	401	263	503	102	V
Volwasseneducatie	1.110	337	579	-531	N
Totaal baten	25.033	1.181	25.132	99	V
Programmaresultaat voor bestemming	12.330	4.098	11.713	617	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	1.086	429	1.086	0	
Programmaresultaat na bestemming	11.244	3.668	10.627	617	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Onderwijs (prognose saldo € 617.000 V)

Het resultaat op het programma Onderwijs bedraagt naar verwachting € 617.000 voordelig. Dit verschil is als volgt opgebouwd:

Huisvesting onderwijs (saldo € 872.000 V)

Op het beleidsproduct huisvesting onderwijs is er naar verwachting een voordeel van € 872.000.

Als gevolg van verlate oplevering van investeringsprojecten (o.a. de Stiep, geprognosticeerde oplevering juli 2009 en scholen in de Kloosterveste (geprognosticeerd oktober 2009) ontstaat er een eenmalig voordeel van € 440.000. Daarnaast is er een voordeel van € 100.000 op de bedrijfsvoeringskosten in verband met het vertrek van een medewerker, wiens functie niet weer is opgevuld. Bij de begroting 2008 is voor een periode van drie jaar een budget van € 85.000 beschikbaar gesteld voor gymvervoer in Kloosterveen. In 2009 blijkt dit budget ruim toereikend te zijn, de prognose geeft aan dat er € 75.000 voordeel zal ontstaan. Bij de Voortgangsnota 2008 is melding gemaakt van een ontvangst van het gevestigde appartementsrecht van € 550.000 voor de Vuurvogel. Dit is echter pas in 2009 gerealiseerd. Na aftrek van kosten (conform voorstel) ontstaat er een voordeel van € 122.000. Op de diverse exploitatieposten onderwijsgebouwen ontstaat dit jaar circa € 60.000 voordeel, dit bestaat voornamelijk uit een voordeel op belastingen. Tot slot is er een voordeel te melden bij de verhuur van sportlocaties voor onderwijsgebruik van € 75.000.

Schoolbestuurlijke taken

Geen opmerkingen.

Lokaal onderwijsbeleid (saldo € 300.000 N)

Op het beleidsproduct lokaal onderwijsbeleid is er naar verwachting een nadeel van € 300.000 wat betrekking heeft op het leerlingenvervoer. Dit is enerzijds een gevolg van volumeontwikkelingen in het aantal leerlingen in het vervoer en prijsstijgingen van de vervoerskosten en anderzijds het gevolg van de aanbesteding. Daarnaast zijn zowel de lasten als baten € 354.000 hoger in verband met de ontvangen bijdrage vanuit de sociale alliantie. Een voorstel aan uw raad om hier verder invulling aan te geven volgt. Naar verwachting zal er dit jaar een budgetoverheveling van per saldo € 70.000 plaatsvinden met betrekking tot de lokaal educatieve agenda. Conform het onderliggende raadsvoorstel is er een bestedingsfasering over meerdere jaren

Uitvoering lokaal onderwijs (saldo € 45.000 V)

Als gevolg van fluctuaties in de bezettingsgraad ontstaat er een voordeel van € 30.000 op de personele inzet. De vervanging van het softwarepakket voor leerplicht zal voor 1 januari 2010 worden gerealiseerd. De lasten zijn al voor het hele jaar 2009 begroot, waardoor een voordeel ontstaat van € 15.000.

Volwasseneducatie (saldo € 0)

De middeleninzet op het beleidsproduct volwasseneneducatie blijft ten opzichte van het budget naar verwachting gelijk. Wel dalen de baten doordat de rijksbijdragen nu naar de individuele gemeenten gaat in plaats van naar de centrumgemeenten. Gezien de koppeling met de ontvangen rijksbijdragen zullen de lasten ook lager worden.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Bouw Cultureel Kwartier

De gemeente heeft opdracht gegeven voor de realisatie van het Cultureel Kwartier aan BAM Utiliteitsbouw BV middels een Design & Build contract. Wooncooperatie Actium is partner. De oude Kolk is inmiddels gesloopt en de bouw van het Cultureel Kwartier is begonnen.

De vorming van een beheerorganisatie voor de gebruikers is opgestart. Het naamgevingsproces is opgestart.

Kunst en cultuur

In 2009 is een projectleider aangesteld die zorg gaat dragen voor de ontwikkeling van het theater richting Cultureel Kwartier. Daarbij wordt aandacht besteed aan de doorgroei van het theater naar een centrale positie binnen het lokale culturele veld en het heroveren van haar positie als toonaangevend theater in de regio.

In 2009/2010 wordt een gemeentelijk beleidskader podiumkunsten aan de raad voorgelegd waarin ook de posities van andere podia staan benoemd (ICO, Mercuriustheater, Tivoli et cetera) en waarin een eerste aanzet wordt gedaan naar de ontwikkeling van lokaal popbeleid.

Uitvoering Cultuurnota

De Cultuurnota wordt in vier beleidskaders uitgewerkt: bibliotheekwerk, podiumkunsten, cultuurparticipatie, beeldende kunst en vormgeving. Deze zijn in de loop van 2009 of worden in 2010 aan uw raad voorgelegd. Daarnaast is het proces opgestart dat zal leiden tot budgetovereenkomsten en prestatieafspraken met relevante instellingen.

- *Kunstbeoefening*
Januari 2009 zijn de stimuleringsregelingen Cultuur en Cultuurparticipatie vastgesteld. Deze zijn medio 2009 in werking getreden.
- *Deelverordening amateurkunst*
Medio 2009 is de Deelverordening Amateurkunst geactualiseerd en verbreed waardoor meer verenigingen toegang krijgen tot de regeling en tot ondersteuningssubsidie. Tevens maakt de regeling duidelijk op welke aspecten gemeente ondersteuning wil bieden.
- *Bibliotheek*
Eind 2009 wordt een vierjarig beleidskader voorgelegd waarin tevens een standpunt wordt geformuleerd over de dienstverlening van de bibliotheek in de wijken.
- *Creatieve vorming*
In 2009/2010 wordt een vierjarig beleidskader cultuurparticipatie voorgelegd met daarin speciale aandacht voor cultuureducatie, amateurkunst en de positie van ICO, K&C Drenthe en de amateurkunstverenigingen. Prestatieafspraken met de verschillende instellingen worden opgesteld na vaststelling van dit beleidskader.
- *Beeldende Kunst en vormgeving*
In 2009/2010 wordt een vierjarig beleidskader beeldende kunst en vormgeving voorgelegd met daarin speciale aandacht voor de nieuwe rijksregeling BKV, de positie van het CBK Drenthe, de lokale kunstuitleen, ontwikkelingen rond broedplaatsen en ateliers et cetera

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Cultuurpalet en subsidie-uitwerking

De diverse beleidskaders cultuur worden ontwikkeld in de loop van 2009 en 2010. Deze worden vervolgens besproken met de instellingen en het veld. Gezien de integraliteit, onderlinge afstemming en reikwijdte van deze opdracht is hier enige tijd mee gemoeid. Om die reden zal de uitwerking in prestatieafspraken met de verbonden partijen niet eerder dan in 2010 kunnen plaatsvinden.

Beeldende kunst

Bij de ontwikkeling van de culturele allianties tussen provincie en gemeente geeft de provincie aan dat ze de instandhouding van de kunstuitleen niet langer als provinciale taak ziet en daarom haar financiële ondersteuning beëindigt met ingang van 2009. Ook beschouwt ze het CBK als een gedeelde verantwoordelijkheid van alle Drentse gemeenten en trekt daarmee tweederde van haar financiële ondersteuning in, vanaf 2010. Voor beide onderwerpen geldt dat de gemeente haar positie en financiële mogelijkheden moet herbezien. Najaar 2009 wordt hiervoor een voorstel aan uw raad voorgelegd binnen het kader van BKV.

De gemeente wil in het kader van de bezuinigingen de percentageregeling laten uitvoeren door het CBK; de coördinatie zal worden gefinancierd uit de middelen voor de percentageregeling. De gemeentelijke kunstcommissie blijft haar gebruikelijke rol vervullen. Ook zal er een wijziging plaatsvinden in de besteding van de middelen van de percentageregeling, namelijk niet altijd meer te besteden aan kunstwerken ter plekke, maar waar de omgeving erom vraagt.

Cultuur, Kunst en Creativiteit

Ten aanzien van het project CKC is geconcludeerd dat deze niet haalbaar is vanuit het programma kunst en cultuur. Het gaat met name om het opzetten van een vrijetijds (leisure-)onderneming met een vervlechting naar kunst en cultuur en als extra doelstelling om werkgelegenheid te creëren voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en voor overige kwetsbare groepen middels creatieve activiteiten/werkzaamheden. Onder de noemer 'Beleefacademie' wordt binnen het economisch beleidsteam een afgeleide van dit project verder onderzocht en uitgewerkt.

Culturele Alliantie

In november wordt de culturele alliantie ondertekend tussen gemeente en provincie. Hierin worden op acht cultuurdomeinen inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt. Dit levert de gemeente extra middelen op van circa € 70.000 welke ook zullen worden besteed. Uw raad wordt middels een aparte brief hierover nader geïnformeerd.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Beeldende Kunst

In de loop van 2010 zal op beeldende kunst een deel van de formatie worden bezuinigd ter hoogte van € 30.000. De percentageregeling zal daarop aansluitend worden uitgevoerd door het Centrum Beeldende Kunst. Zaken rond beleid, beheer en ateliers zullen nog door de gemeente worden uitgevoerd.

Radio Assen FM

We hebben besloten een onderzoek in te stellen naar de bestaansmogelijkheden voor een lokale omroep. Via de Voorjaarsnota 2009 is hiervoor een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld. Het onderzoek wordt dit jaar nog gestart. Eveneens van belang voor de vergoeding is de Wijziging van de Mediawet 2008: deze ligt nu bij de Eerste Kamer. Goedkeuring betekent dat de gemeente voortaan een vergoeding per huisadres moet geven. Dit zou een verdubbeling van de huidige vergoeding (subsidie) betekenen.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 zijn de risicoprofielen niet veranderd..

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 06 Kunst en cultuur					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Bibliotheekvoorziening	2.392	1.689	2.392	0	
Schouwburg	1.073	810	1.073	0	

Programma 06 Kunst en cultuur					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Kunstbeoefening en -bevordering	250	125	250	0	
Creatieve en culturele vorming	2.817	1.299	2.817	0	
Totaal lasten	6.532	3.924	6.532	0	
Bibliotheekvoorziening	17	8	17	0	
Schouwburg	0	0	0	0	
Kunstbeoefening en -bevordering	0	2	0	0	
Creatieve en culturele vorming	526	966	526	0	
Totaal baten	543	976	543	0	
Programmaresultaat voor bestemming	5.989	2.948	5.989	0	
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	33	0	33	0	
Programmaresultaat na bestemming	5.957	2.948	5.957	0	

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Kunst en cultuur (prognose saldo € 0)

Het resultaat op het programma Kunst en cultuur bedraagt is naar verwachting conform budget.

Bibliotheekvoorziening

Geen opmerkingen.

Schouwburg

Geen opmerkingen.

Kunstbeoefening en –bevordering

Geen opmerkingen.

Creatieve en culturele vorming

Geen opmerkingen.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Beleid en uitvoering Wmo

In november 2008 heeft uw raad het Wmo beleidsplan Meedoen en Meetellen vastgesteld. Het beleidsplan verwoordt de doelstellingen die wij tot en met 2011 op het brede Wmo-domein willen realiseren. De doelstellingen zijn vertaald naar activiteiten die zijn verzameld in de Wmo-matrix. In juni jl. is de matrix aan u voorgelegd.

Wmo-raad

Na het verschijnen van het rapport over het onderzoek naar de Wmo-raad, is de nieuwe Wmo-raad in oprichting. Het streven is dat de nieuwe raad in december wordt geïnstalleerd.

Klanttevredenheidsonderzoek

Het rapport 'tevredenheid cliënten Wmo over 2008' is uitgekomen en aangeboden aan de Raad. Het rapport toont de mate van tevredenheid van mensen die een individuele voorziening hebben aangevraagd. De gemeente Assen scoort in het algemeen bovengemiddeld.

Wmo-mantelzorg

De door u vastgestelde nota mantelzorg 'U staat niet alleen' is in uitvoering. Dit gebeurt volgens de vijf geformuleerde ambities. De subsidie aan het Steunpunt Mantelzorg voor 2009 is verleend. De afspraken met de kwartiermaker die zich richt op de verbeteragenda in het veld zijn gemaakt en worden gerealiseerd. De formulering en uitvoering van een gericht communicatieplan is in volle gang. De mantelzorgboodschap is breed en prominent meegenomen in het Wmo-communicatieplan en het veld levert informatie aan voor reguliere communicatiekanalen waarbij speciale aandacht wordt geschonken aan de jonge mantelzorger en allochtone culturen. De discussie over gebruikelijke zorg in relatie tot mantelzorg is opgestart. Het overleg met zorgaanbieders over herkennen en doorleiden van problematiek loopt. De dag van de mantelzorger is in voorbereiding. De opdrachtformulering voor de coördinatie taak en de inventarisatie onder belangstellende organisaties is in uitvoering. Woonwensen in verband met mantelzorg zijn meegenomen in het woonwensen onderzoek 2009.

Wmo-vrijwilligersbeleid

De legesvrijstelling voor een aantal APV-vergunningen en de regeling Kostenvergoeding Omtrent Gedrag is gerealiseerd. De verzekering vrijwilligerswerk is afgesloten en voorlichting hierover is gegeven. In het kader van maatschappelijk ondernemen wordt in november de beursvloer georganiseerd. Gemeente medewerkers zijn via St. Present een dagdeel als vrijwilliger aan de slag geweest. Met de Vrijwilligerscentrale zijn subsidie- en prestatieafspraken gemaakt. De MAD-Days zijn gerealiseerd.

Awbz-compensatiemaatregelen

De grondslag psycho-sociaal en de grondslag voor ondersteunende en activerende begeleiding is voor mensen met een lichte beperking (psychisch, verstandelijk, fysiek) afgeschaft. Gemeenten dienen de gevolgen hiervan op te vangen. Het uitgangspunt van ons nieuw te formuleren beleid is dat wij de individuele voorzieningen niet één op één overnemen.

De volgende maatregelen worden ingezet en/of zijn in ontwikkeling:

1. Noodfonds Oggz
Het gaat om een experiment met de inkoop van individuele zorg voor cliënten uit de Oggz-doelgroep die nog geen aanspraak op regulier gefinancierde zorg kunnen doen. Het Oggz-netwerk is de opdrachtgever voor de toeleiding naar deze zorg.
2. Ondersteuning ontregelde gezinnen
Het gaat hier om ambulante begeleiding van gezinnen die zelf geen regie meer hebben op hun leven.
3. Wijkondersteuning aan kwetsbare mensen zoals mensen met psychiatrische problematiek, een verstandelijke beperking en kwetsbare ouderen.
Hierbij willen wij het professioneel aanbod koppelen aan het vrijwilligerswerk en een soort makelaar aanstellen die bemiddelt tussen vraag en aanbod. Dagbesteding aan mensen die licht-dementerend zijn. Deze mensen kregen voorheen een aanbod van verzorgthuizen in de vorm van dagbesteding. De middelen die vrijkomen voor de compensatie van de Awbz-maatregelen willen wij voor bovenstaande maatregelen inzetten.

Uitvoering kadernota Jeugdbeleid

De aanbesteding voor het laten uitvoeren van twee trajecten jeugdparticipatie met betrekking tot de onderwerpen vrije tijd en veiligheid is gerealiseerd, de participatietrajecten zijn uitgevoerd. De resultaten zijn vertaald in het integrale uitvoeringsprogramma jeugdbeleid voor de periode 2009-2010 dat zich richt op 5 pijlers. Dit uitvoeringsprogramma is in samenwerking met verschillende afdelingen opgesteld, door ons college vastgesteld en u aangeboden. Het werkplan van het jongerenwerk is vastgesteld en in uitvoering. De structurele jeugdparticipatie is geborgd binnen de organisatie en gestart.

Realisatie (pilots) Centra Jeugd en Gezin

De pilots hebben in de uitvoeringsfase verschillende accenten gekregen. Inventarisaties zijn afgerond en tussentijdse adviezen uitgewerkt tot concrete afspraken en maatregelen (bijvoorbeeld activiteitenaanbod Spreekuur Jeugd & Gezin Baggelhuizen; toevoeging maatschappelijk werk aan Jongerenloket/ISD, en regionale uitrol werkwijze Sado's-CJG in overleg met gemeentes in de regio Noord en midden Drenthe). De zorgstructuur inclusief verschillende verwijshrouten van vindplaats naar hulpverlening zijn uitgewerkt. Tussentijdse resultaten van de pilots, zoals bovengenoemd, worden besproken op werkconferenties met het brede veld.

De Drentse Verwijs Index is sinds april operationeel in heel Drenthe.

Kleurrijk Assen

Het uitvoeringsprogramma 'Kleurrijk' is besproken met het maatschappelijk middenveld vervolgens door ons vastgesteld en u ter informatie aangeboden. Structurele bijeenkomsten met de organisaties zijn opgestart. Afspraken met het steunpunt 'Kleurrijk Assen' zijn gemaakt. De financiële regeling ter ondersteuning van minderhedenorganisaties is in voorbereiding. De activiteit sport voor vrouwen en jongeren loopt goed. Het opzetten van het P-team (participatieteam) is in voorbereiding. Beleidsregels voor subsidieverstreking worden momenteel opgesteld.

Leefbaarheid

In alle wijken is uitvoering gegeven aan reguliere taken als buurtbemiddeling, ondersteuning van bewonersoverleggen en jeugdsozen, het opstellen van jaarplannen per wijk, Assen Jouw Podium, de invoering van hondenoep beleid, de kernteams en het onderzoek naar wijkveiligheid, de realisering van speelplekken (o.a. 12+), straathoekwerk jongeren en sportbuurtwerk in zeven van de negen wijken. Alle wijken zijn de afgelopen periode door ons bezocht.

Daarnaast is er onder de dorpen een onderzoek geweest naar de leefbaarheid en zijn er aanbevelingen vastgesteld voor de verschillende dorpen. Het gebiedsgericht werken is in negen verschillende gebieden opgepakt dan wel in ontwikkeling. Daarnaast kent Peelo het project Vitaal Peelo, en in Assen-Oost wordt gewerkt aan het opstellen van een wijkvisie. De brede school wordt in alle wijken ontwikkeld. Door bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid wordt gewerkt aan het versterken van sociale cohesie en er worden naschoolse activiteiten aangeboden. Voor het overige kent iedere wijk zijn eigen dynamiek met verschillende initiatieven. We noemen hier o.a.:

- Assen-West de bouw van een brede school, de inbreiding voormalige schoollocatie, onderzoek levensloopbestendige woningen, het geluidsbelevingsonderzoek, de wijkkaravaan, de actie goede buur, pilot Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Assen-Oost gezond en fit, voorbereiding wijkfeest, voorbereiding ouderen ontmoetingsplek, afronding 10 kansen Deurze diep, discussie vierde kwadrant, fietspad Rolderhoofdweg, initiatief schooltuin Valkensteyn, beheer Valkensteyn, het Palet/GGZ.
- Peelo nieuw covenant BOP, verbetering verkeersoverlast, schoonmaakactie zwerfvuil, onderzoek brede school, inventarisatie leefbaarheid naar aanleiding van Vitaal Peelo.
- Pittelo de sociale agenda, voorbereiding van een film over de wijk, verkeersknelpunt rondom scholen, bouw brede school, ontwikkeling Pittelo-Park, aanpak Rhonepad, ondersteuning bestuur St. Sociaal cultureel werk, aanpak vernieling geluidsschermen.
- Larijs project wonen zorg welzijn, het opstellen van een sociale agenda, begeleiding verkeerswerkgroep T. Thijssenschool, voorbereiding Larijs Bos, voorleeskaravaan.
- Noorderpark project 'weet waar je huis woont', aanpak riolering, ondersteuning bewonersoverleg/ bestuur Componist.
- Marsdijk bevordering verkeersveiligheid in maatregelen en gedrag, aanpak hangjeugd, ondersteuning buurtinitiatieven leefbaarheid, project 'de Landjes', Haven kanaal.
- Kloosterveen een wijkscouw, voorbereiding ijsbaan, kerstbomenactie, buurtfeest, project wonen zorg en welzijn, ondersteuning wijkvereniging.
- Centrum aanpak overlast Oude Molenstraat, heemtuin Boshof, voetpad Beilerstraat, voorlichting FlorijnAs, Gouverneurstuin.

Wijkveiligheid

De wijkveiligheidsplannen verlopen conform planning. De eerste drie wijkveiligheidsplannen (Peelo, Pittelo & de Lariks) bevinden zich in een afrondende fase. De tweede serie van drie wijken worden nu opgesteld.

Invoering elektronisch kinddossier (EKD)

Na steekproef door GGD onder scholen volgt inventarisatie door gemeente naar randvoorwaarden voor de invoering van het Elektronisch Kind Dossier (internetaansluiting). Deze is eind augustus 2009 afgerond, waarna eventuele knelpunten worden opgelost in samenwerking met de GGD.

Verbetering leefbaarheid en gebiedsgericht werken

Startnotitie waarin het traject wordt beschreven om tot een beleidsnotitie (wijk)welzijn te komen is afgerond. Hierin wordt ook specifieke aandacht geschonken aan rol en inzet van het opbouwwerk, de wijkverenigingen en wijkgebouwen. De notitie heeft als doel het gat te dichten tussen het Wmo beleidsplan met betrekking tot prestatieveld 1 'leefbaarheid' en de instrumenten die al in gang zijn gezet. De werkzaamheden zijn begonnen en naar verwachting is een eerste concept van deze notitie klaar in maart 2010.

Gebiedsgericht werken is een aanpak waarbij extra wordt geïnvesteerd in buurten, die in sociaal opzicht onder druk (dreigen komen te) staan. Het doel is om via de initiatiefkracht van bewoners de leefbaarheid in de buurt te verbeteren. De investering is meestal een combinatie van sociale en fysieke activiteiten.

✓ *De pilot Händelplaats is in 2008 afgerond.*

De resultaten van het project:

- Bewoners hebben elkaar meer leren kennen en een aantal bewoners heeft meer contact met elkaar dan voorheen.
- Het vermogen om zelf initiatieven te nemen is bij de bewoners vergroot.
- Op basis van het plan van bewoners is een prachtig plein ontstaan met veel speeltoestellen.
- Naast de woningen, die de woningcorporatie al eerder had gerenoveerd, zijn de bestrating en het groen opgewaardeerd.
- Het wonen aan en vlakbij het plein is, zeker voor jonge gezinnen, aantrekkelijker geworden.

✓ *De pilot Stadhouderslaan (gestart mei 2007) wordt eind 2009 afgerond.*

De resultaten tot nu toe:

- Bewoners zijn zich meer bewust geworden van hun eigen omgeving.
- Bewoners komen bij elkaar om te vergaderen, plannen te bedenken en uit te voeren.
- Bewoners weten beter de weg naar de gemeente Assen te vinden en de contactpersonen die iets voor hun buurt betekenen.
- Bewoners hebben meer zorg voor elkaar en houden elkaar wat beter in de gaten.
- Het plein is in samenwerking met de buurt (volwassen en kinderen en jeugd) opnieuw ingericht.

✓ *Het project Schildersbuurt in Assen-Oost is in mei 2008 gestart.*

Het resultaat van het ggw in de schilderbuurt tot nu toe:

Bewoners hebben een prominente rol gehad in het ontwerpproces voor de herinrichting van hun buurt. De uitvoering van het herinrichtingsplan vindt plaats in de periode najaar 2009-herfst 2010;

- Er is samenwerking ontstaan tussen bewoners (onderling), gemeente, woningcorporatie actium en de politie. De betrokkenen kijken hier met grote tevredenheid op terug;
- Er worden in 2009 en 2010 een aantal speelplekken aangepakt;
- Daarnaast is halverwege 2009 het project klimmen op eigen kracht (koek) in de schildersbuurt van start gegaan, gericht op het verbeteren van de sociale positie van bewoners in hun wijk. In de schildersbuurt en napoleonplein/pelikaanstraat gaan drie talentcoaches aan de slag en het is het streven om in totaal 45 bewoners te bereiken.

✓ *Het project Peelo is gestart in januari 2009.*

Het resultaat tot nu toe:

- Er zijn samen met het bewonersoverleg 8 tentsessies in 8 buurten georganiseerd. Deze hebben een werkdocument opgeleverd waarin korte, middellange en lange termijn acties voor de wijk benoemd zijn. De korte termijn acties worden direct door de betrokken organisaties opgepakt. De middellange

termijn onderwerpen die de hele buurt aangaan worden uitgewerkt in buurtactiviteiten met buurtwerkgroepen (tweede helft 2009 en 2010).

- Er is meer uitwisseling ontstaan tussen bewoners en professionals en men leert van elkaar door het uitwisselen van ervaringen.

✓ *In juni 2008 was de start-up van het project Pittelo midden,*

Resultaten tot nu toe:

- Er is een voorbereidingsgroep gestart bestaande uit vertegenwoordigers van de basisschool de driemaster.
- Woningcorporatie Actium, het opbouwwerk, wijkbeheer, kleurrijk assen en een aantal bewoners. In deze groep is het idee ontstaan om via film ideeën en wensen van bewoners vast te leggen en om bewoners de gelegenheid hun talent te etaleren aan de buurt. Dit gaat om talenten die ingezet kunnen worden voor de buurt.
- In de eerste helft van 2009 zijn bewoners rondom een speelveld uitgenodigd om oplossingen te bedenken voor de overlast die zij van jongeren ervaren. Met de bewoners is een plan in voorbereiding voor de verdere inrichting van het veld.
- Het jongerenwerk gaat met de jongeren aan de slag.

✓ *Het project Delft is vlak voor de zomer 2009 gestart.*

Resultaten tot nu toe:

- De wijkbeheerder heeft vlak voor de zomer contact gezocht met bewoners die ideeën hebben voor veranderingen in het centrale speelveld. Het plan dat hieruit kwam is door een groep bewoners voorgelegd aan de overige buurtgenoten en binnen een paar weken zijn de veranderingen gerealiseerd. De bewoners zijn hier enthousiast over.
- Tijdens de gesprekken met bewoners zijn andere ideeën naar boven gekomen en hebben zich steeds meer bewoners aangesloten. Deze ideeën worden in het loop van het project samen met bewoners verder opgepakt, uitgewerkt en uitgevoerd. Woningcorporatie Actium en de politie zijn actieve partners in dit project.

✓ *Het project Baggelhuizen-Noord is gestart in mei 2009.*

Resultaten tot nu toe:

- Eind augustus zijn de huisinterviews gestart. Hiermee wordt een grote groep bewoners gevraagd wat zij van hun buurt vinden en of zij zelf zin hebben om een steentje bij te dragen. Na deze huisinterviews zal samen met de bewoners een agenda voor de buurt opgesteld worden met bijbehorende activiteiten.

Daarnaast zal de komende periode ingezet worden op gebiedsgericht werken in de Oldegaardestraat/Oosterbroekstraat en de Nobellaan.

Gezondheidsbeleid

De nieuwe gezondheidsnota 2009 – 2012 is in het voorjaar van 2009 vastgesteld.

In september 2009 zijn de activiteiten rond depressiepreventie gestart d.m.v. de projecten Beweeg je leven en Gezondheid in balans. Voorts zijn de voorbereidingen getroffen voor de pilot Consultatie/gezondheidsbureau voor ouderen, waarvan gestreefd wordt naar een start per 1 januari 2010. Uw raad heeft bij de behandeling van de gezondheidsnota ingestemd met een incidentele onttrekking van € 40.000 uit de Wmo reserves, naast het in de Voorjaarsnota genoemde bedrag van € 60.000. Van het hiermee beschikbare totaal totaalbedrag zal naar verwachting € 10.000 in 2009 worden besteed.

De gemeente heeft in 2009 een twaalfstal nieuwe AED's aangeschaft om ook de sportvelden van dergelijke apparatuur te voorzien. Met de stichting Hartveilig Drenthe zijn gesprekken gevoerd om heel Assen AED proof te maken en een dekkend netwerk te creëren.

De aanpak van de problemen rond Jeugd en alcohol zijn neergelegd in een separate nota 'de laatste druppel, het laatste lijntje', zie elders in deze Najaarsnota.

Met de huisartsenvereniging en haar ondersteuningsorganisatie wordt gewerkt aan de diabeteszorg en de invoering van de beweegkuur in de eerste lijn.

De GGD heeft een nieuwe GR tekst gepresenteerd vanwege de vernieuwde wettelijke grondslag en modernisering op enkele bestuurlijke aspecten. Deze is aan uw raad ter instemming voorgelegd..

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Wijkwelzijn

Wijkvereniging Leefbaar Kloosterveen heeft een nieuw bestuur. De beschikkingen voor subsidies (jaar 2009) aan alle wijkverenigingen zijn afgegeven.

Rijksuitkering Maatschappelijke Opvang

Het Rijk heeft een besluit genomen over de herverdeling van de middelen voor maatschappelijke opvang, ver-slavingszorg en Oggz. De hoogte van de korting die onze gemeente te verwerken krijgt is echter nog steeds niet duidelijk en varieert tussen de € 200.000 en € 600.000. Het proces wordt nauwkeurig gevolgd. In overleg met de regiogemeenten is inmiddels een heroriëntatie gemaakt op de uitgaven, waarbij de regiogemeenten - waaronder ook Assen- meer preventieve activiteiten vanuit de WMO. Het voorstel voor heroriëntatie van de inzet van de beschikbare middelen zal in oktober in de raad worden behandeld.

Maatschappelijke Dienstverlening

Als gevolg van allerlei ontwikkelingen wordt de druk op de maatschappelijke dienstverlening opgevoerd. Het is van belang dat de komende periode door de gemeente prioriteiten voor de inzet van maatschappelijk werk worden afgesproken.

Schoolmaatschappelijk Werk

De haalbaarheid van SMW in het voorgezet onderwijs wordt op dit moment inhoudelijk en financieel uitgewerkt, in overleg met de gemeenten in Noord-Midden Drenthe.

Peuterspeelzaalwerk

Het aantal peuters dat de peuterspeelzaal bezoekt loopt terug, als gevolg van de groeiende vraag naar kinderopvang. Dit brengt de SPA – steeds duidelijker – in een kwetsbare financiële positie, een situatie waarvoor een oplossing moet komen. Maar ook stelt genoemde ontwikkeling SPA en gemeente voor inhoudelijke vragen: hoe kan het peuterspeelzaalaanbod, in de visie van de gemeente voor de ontwikkeling van jonge kinderen een basisvoorziening, haar plaats behouden? Op dit moment ontwikkelt een extern bureau een aantal mogelijke toekomstscenario's voor het voorzieningenaanbod 0 – 4 jaar, inclusief opties voor een kwalitatief hoogstaande en financieel gezonde peuterspeelzaalvoorziening. Doel is om op basis van deze verkenning de verdere beleidsrichting te bepalen (najaar 2009).

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Wet tijdelijk huisverbod

Wij hebben als college een besluit genomen over de inzet van de hulpverlening in het kader van het tijdelijk huisverbod. De geraamde kosten die uit deze wettelijke verplichting voortvloeien worden meegenomen in de Voorjaarsnota 2010. (€ 73.220 voor 2010 te dekken vanuit de zorgvernieuwingsgelden).

Jeugdparticipatie

Voor jeugdparticipatie wordt 0,5 ft jongerenwerk en 0,5 fte communicatie ingezet. Dit komt uit de beschikbare formatie.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 zijn de risicoprofielen niet veranderd.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 07 Zorg en welzijn					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Vershil	V / N
Gezondheidszorg	2.414	1.581	2.469	-55	N
Beleid maatschappelijke ondersteuning	256	143	231	25	V
Uitvoering maatschappelijke ondersteuning	9.831	3.828	8.499	1.332	V
Maatschappelijke dienstverlening	1.000	492	1.000	0	N
Asielzoekers en nieuwkomers	868	166	868	0	V
Minderhedenbeleid	316	167	316	0	V
Verslavingszorg/maatschappelijke opvang	3.683	1.096	3.683	0	N
Ouderenbeleid	595	265	575	20	V
Lokaal jeugdbeleid	1.984	932	2.246	-262	N
Welzijnswerk	4.359	1.944	4.359	0	V
Vrijwilligerswerk	532	165	390	142	V
Totaal lasten	25.838	10.779	24.636	1.202	V
Gezondheidszorg	883	456	863	-20	N
Beleid maatschappelijke ondersteuning	0	0	0	0	
Uitvoering maatschappelijke ondersteuning	565	448	653	88	V
Maatschappelijke dienstverlening	0	0	0	0	
Asielzoekers en nieuwkomers	780	378	780	0	
Minderhedenbeleid	0	0	0	0	
Verslavingszorg/maatschappelijke opvang	3.605	1.888	3.605	0	N
Ouderenbeleid	35	0	0	-35	N
Lokaal jeugdbeleid	123	177	439	316	V
Welzijnswerk	588	51	588	0	V
Vrijwilligerswerk	0	0	0	0	
Totaal baten	6.579	3.398	6.928	349	V
Programmaresultaat voor bestemming	19.259	7.381	17.709	1.550	V
Stortingen in reserves	0	0	1.420	1.420	N
Onttrekkingen aan reserves	396	0	290	-106	N
Programmaresultaat na bestemming	18.863	7.381	18.839	24	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Gezondheidszorg (saldo € 75.000 N)

De middeleninzet op het beleidsproduct gezondheidszorg is naar verwachting € 75.000 hoger dan gebudgetteerd. Dit ontstaat door een nadeel van € 55.000 op de bedrijfsvoering en daarnaast zijn de ontvangen baten met betrekking tot invoering EKD € 20.000 lager doordat een deel van de bijdrage in het gemeentefonds terecht is gekomen. Naar verwachting zal er dit jaar een budgetoverheveling van € 50.000 plaatsvinden met betrekking tot het pilot project gezondheidsbureau voor ouderen. Dit project kent namelijk conform het door u aangenomen raadsvoorstel een bestedingsfasering over meerdere jaren (2009-2011).

Beleid Maatschappelijke ondersteuning (saldo € 25.000 V)

De middeleninzet op het beleidsproduct Wmo beleid is naar verwachting € 25.000 lager dan gebudgetteerd als gevolg van lagere bedrijfsvoeringskosten.

Uitvoering maatschappelijke ondersteuning (saldo € 1.420.000 V) (saldo na bestemming € 0)

Op basis van de uitkomsten van de jaren 2007 en 2008 en de ontwikkelingen in het jaar 2009 is een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de baten en lasten rondom het beleidsproduct Wmo Uitvoering. Dit heeft ge-

leid tot bijstelling van het verwachte resultaat voor het jaar 2009. Op basis van de actuele gegevens wordt voor het jaar 2009 een voordelig resultaat verwacht van € 1.420.000. Dit voordeel ontstaat op:

• Voordeel overige subsidieregelingen	€ 165.000
• Voordeel rolstoelvoorzieningen	€ 190.000
• Nadeel vervoersvoorzieningen	€ -255.000
• Voordeel op woonvoorzieningen	€ 40.000
• Voordeel op voorziening huishoudelijke verzorging	€ 1.290.000

Het berekende resultaat blijft omgegeven met de nodige aannames en onzekerheden. Hierbij kan worden gedacht aan volume-ontwikkelingen in het aantal aanvragen (bijvoorbeeld als neveneffect van de huisbezoeken en de wetwijzigingen AWBZ per 1 januari 2009).

De bestendige gedragslijn die wij hanteren is de budgetten van de Wmo en de eventuele overschotten hierop toe te voegen aan de reserve Wmo.

Verslavingszorg, Maatschappelijke Opvang en Oggz

De prognose voor dit beleidsproduct is voor alsnog uitvoering conform begroting. Aandachtspunt is echter dat er momenteel nog € 277.000 aan ruimte is om binnen de regeling te besteden. Mocht deze ruimte niet benut worden dan zal een groot deel van deze ruimte terug moeten worden gestort naar het Rijk.

Ouderenbeleid (saldo € 20.000 V)

De middeleninzet op het beleidsproduct ouderenbeleid blijft op jaarbasis momenteel € 20.000 achter ten opzichte van budget. Enerzijds is er een voordeel van € 20.000 op de huisvesting en van € 25.000 op de bedrijfsvoeringkosten door een verschuiving richting het beleidsproduct gezondheidszorg. Anderzijds is er mogelijk nadeel van € 25.000 als gevolg van het verzoek tot hogere subsidievaststelling van Stichting Welzo. Dit wordt veroorzaakt door de budgetsystematiek en de volumecomponent daarin. Het blijkt dat het aantal 55 plussers per peildatum 1 januari 2008 fors hoger lag dan bij de subsidieverlening was geprognosticeerd.

Vrijwilligerswerk (saldo € 142.000 V)

Het voordeel van € 142.000 op het beleidsproduct Vrijwilligerswerk ontstaat grotendeels door bij voortgangsnota per abuis geraamd budget. Dit levert een voordeel op van € 112.000 op de nota vrijwilligersbeleid. Daarnaast ontstaat een voordeel van € 30.000 vanwege het niet besteden van het budget voor subsidies aan vrijwilligersorganisaties.

Lokaal jeugdbeleid (saldo € 54.000 V)

Het voordeel van € 54.000 op het beleidsproduct Lokaal Jeugdbeleid ontstaat grotendeels door een rijksbijdrage Jeugd en Gezin en de daarbij behorende uitgaven.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Ontwikkeling WWB en reïntegratie

Op dit moment kent de gemeente Assen veranderingen in het uitkeringsbestand door de economische recessie. Deze veranderingen zien er echter minder somber uit dan de stijging van de landelijke werkloosheid. In december 2008 werd aan 1.447 klanten een uitkering verstrekt (incl. zak en kleedgeld klanten en 65+ers). Medio september 2009 is dit aantal gestegen naar 1.592. De instroom van klanten bij de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) laat in september 2009 een stijging zien van 10% ten opzichte van december 2008. De uitstroom van klanten liet in het eerste kwartaal 2009 een stagnatie zien. In het tweede kwartaal van 2009 zijn veel klanten door werk in loondienst of als zelfstandige uitgestroomd uit de uitkering. Met name de werkloosheid onder jongeren neemt toe. De stijging van de jeugdwerkloosheid in Assen ten opzichte december 2008 is medio september 2009 26%. Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor actieplannen jeugdwerkloosheid. Voor de arbeidsregio Drenthe, waaronder Assen, is € 1,5 mln. beschikbaar. De actieplannen voor de regio Assen zijn inmiddels aan u kenbaar gemaakt.

Het huidige totaal aantal uitkeringsgerechtigden (stand september 2009) is 1.592. Het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden 2009 is 1.542. In de begroting wordt op basis van een bijgestelde prognose uitgegaan van een gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden van 1.550. Als gevolg van een gewijzigde conjunctuur wordt een positieve bijstelling van het macrobudget verwacht. Ook voor de extra toelooop op schuldhulpverlening zal het Rijk compensatiemiddelen beschikbaar stellen. Wat dit betekent voor Assen wordt nog kenbaar gemaakt.

Uitvoering Wsw/Alescon

De verwachting is dat de wachtlijst voor Alescon van mensen met een Sw-indicatie zal toenemen. Op dit moment zijn er vrijwel geen mogelijkheden om extra mensen te plaatsen binnen de Wsw, daar er geen extra Rijksmiddelen beschikbaar zijn gesteld. Aangezien er wel nieuwe Sw-indicaties worden verstrekt en vrijwel geen instroommogelijkheden zijn, is de verwachting dat de wachtlijst in 2009 zal stijgen van 184 naar circa 220 personen.

Dat de wachtlijst groeit, betekent niet dat al deze mensen thuis zitten te wachten op een plaatsing. Personen op de Wsw-wachtlijst die een WWB uitkering ontvangen worden geplaatst op een zogenaamd 'Wsw-voortraject'. Dit voortraject is gelijk aan een Wsw dienstverband met dien verstande dat dit wordt bekostigd vanuit het WWB-Werkdeel. Voor personen op de Wsw-wachtlijst die een Wajong-uitkering hebben zal in 2009 ook een voortraject worden ontwikkeld. Hiertoe heeft uw raad op 18 december 2008 reeds middelen gereserveerd vanuit de zogenaamde 'Aboutaleb-middelen'.

Op basis van de halfjaarcijfers 2009 van Alescon wordt uitgegaan van een jaareindeverwachting van € 56.000 positief.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Meedoen mogelijk maken

Per 1 januari 2008 is het meedoenbeleid ingevoerd. Algemene doelstelling is gericht op de participatie van minima in Assen. Het ingezette beleid richt zich op het terugdringen van het niet-gebruik van gemeentelijke regelingen. Met succes heeft dit geleid tot een stijging van het aantal gebruikers. De stijging van gebruik vertaalt zich in 2009 en verder in de hoogte van de kosten. In een separaat voorstel aan uw raad wordt ingegaan op de evaluatie van het meedoenbeleid en de dekking van de extra kosten.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Door de economische recessie loopt het aantal WWB klanten in Assen op ten opzichte van de begroting. Nu er sprake is van een landelijke stijging van het aantal WWB-uitkeringsgerechtigden van meer dan 12.500 zal het Rijk deze stijging deels in het macrobudget compenseren. De compensatie van het Rijk wordt geraamd op € 940.000. Meer duidelijkheid hierover volgt nog.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Door de economische recessie loopt het aantal WWB klanten in Assen op ten opzichte van de begroting. Nu er sprake is van een landelijke stijging van het aantal WWB-uitkeringsgerechtigden van meer dan 12.500 zal het Rijk deze stijging deels in het macrobudget compenseren.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 08 Werk en inkomen					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Inkomenswaarborg	25.896	11.821	30.268	-4.372	N
Activering en uitstroom	26.188	16.099	26.307	-119	N
Totaal lasten	52.084	27.920	56.575	-4.491	N
Inkomenswaarborg	19.086	11.150	21.006	1.920	V
Activering en uitstroom	25.165	15.713	25.165	0	
Totaal baten	44.251	26.863	46.171	1.920	V
Programmaresultaat voor bestemming	7.833	1.057	10.404	-2.571	N
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	7.833	1.057	10.404	-2.571	N

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Het resultaat op het programma Werk en Inkomen bedraagt naar verwachting € 2.571.000 nadelig. Dit verschil is als volgt opgebouwd:

Inkomenswaarborg (saldo € 2.452.000 N)

Gemeentelijke ambtelijke inzet (saldo € 15.000 V)

De gemeentelijke apparaatskosten (kosten van uren) op het programma werk en inkomen blijven naar verwachting circa € 15.000 achter bij het budget. Wel zijn er verschuivingen tussen de beleidsvelden Inkomenswaarborg (€ 85.000 V) en activering en uitstroom (€ 70.000 N).

Uitkeringskosten (saldo € 1.676.000 N)

Door de verwachte stijging van 8% van het aantal uitkeringsgerechtigden (200 cliënten meer) wordt een nadeel verwacht van ruim € 3.596 mln. op het inkomensdeel van het Fonds Werk en Inkomen.

De rijksbijdrage voor de uitkeringen is op basis van het nader voorlopig budget voor Assen verhoogd met € 1.210.000. De verhoging is opwaarts bijgesteld in verband met loon- en prijsontwikkelingen. De compensatie in het macrobudget bij een landelijke stijging van het aantal WWB-uitkeringsgerechtigden met meer dan 12.500 wordt ingeschat op circa € 940.000. De uitzetting waarvoor geen compensatie wordt ontvangen, wordt ten laste gebracht van de algemene middelen. Naar verwachting zijn de inkomsten op debiteuren lager waardoor er een nadeel ontstaat van € 230.000.

Meedoen/participatiebudget (saldo € 680.000 N)

Door volumeontwikkeling is er sprake van een uitzetting van € 1.199.000 waarvan € 519.000 ten laste kan worden gebracht van het werkdeel. Andere dekkingsmogelijkheden zijn in onderzoek.

Schuldhelpverlening (saldo € 111.000 N)

De GKB verwacht een sterke toename in het gebruik van de schuldhelpverlening. Uitgegaan wordt van een kostenuitzetting van € 111.000. Inmiddels is bekend geworden dat het Rijk voor de komende drie jaren extra budget beschikbaar stelt om onder andere de toeloop op schuldhelpverlening te compenseren.

Activering en uitstroom (saldo € 119.000 N)

Werkdeel (€ 0)

De realisatie betreft voorschotten op basis van de rijksuitkering. Eindafrekening vindt plaats bij de jaarrekening. De prognose is dat er € 1.739.000 meer besteed zal worden dan de rijksbijdrage voor dit jaar waarvan € 519.000 betrekking heeft op meedoen. Daarmee zal de voorziening werkdeel wet werk en bijstand met dit bedrag afnemen tot € 2.276.000 ultimo 2009.

Lokale werkgelegenheidsinitiatieven (€ 0)

In de begroting 2009 is € 50.000 opgenomen om lokale werkgelegenheidsinitiatieven te ontplooiën en te financieren. Deze middelen zullen worden benut voor de uitvoering van het onderzoek 'Strategisch Arbeidsmarkt beleid'.

BBZ (saldo € 119.000 N)

De uitkeringskosten voor BBZ zijn naar verwachting € 119.000 (N) hoger.

Alescon (WSW)

De jaareindeverwachting is bijgesteld naar € 56.000 positief. Begroot was een jaarresultaat van € 375.000 positief. In de risicoparagraaf in de begroting zijn staande posten ter hoogte van € 600.000 benoemd.

Programma 9 Sport en ontspanning

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Vuelta en side-events

De voorbereiding en uitvoering van het project Vuelta zijn zeer succesvol verlopen. Er zijn tal van nevenactiviteiten georganiseerd en een festiviteitenprogramma als onderdeel van het Vuelta weekend. Voor een totaaloverzicht verwijzen wij u naar de evaluatie Vuelta, die dit najaar gereed is.

Met dank aan het Samenwerkingsverband Noord Nederland hebben de Provincie Drenthe, de gemeente Assen en de gemeente Emmen gezamenlijk een subsidie binnengehaald van € 760.571, waarvan € 217.032 beschikbaar voor onze gemeente. Deze gelden zijn met name ingezet voor het festiviteiten programma en de promotie van Assen. De exposure van Assen was zeer groots. Niet alleen via uitingen langs diverse wegen maar ook middels persberichten, publicaties en merchandising. Het Vuelta-programma Assen waaronder de proloog en de start van de tweede etappe, heeft een enorme boost gegeven aan de promotie van de stad Assen. Daar waar de naam Vuelta viel, viel ook de naam Assen.

De projectorganisatie heeft het project uitgevoerd binnen de bestaande uren. In de voorbereidingsfase is expertise ingehuurd via het bureau Manage to Manage, in 2006 belast met de Gironingen. Voor de ondersteuning van het project is extra mankracht ingehuurd voor de projectondersteuning en communicatie.

Evenementenbeleid/Viering 750 jarig bestaan Assen

Zowel de start van het historisch jaar als de beide thema weekenden zijn zeer succesvol verlopen. De openingsweken zijn bijzonder geslaagd, het themaweekend Handel en Transport trok veel publiek en voor het thema Assen Garnizoensstad in september was ook veel belangstelling. Dit is mede afhankelijk van de feitelijk gerealiseerde inkomsten.

Sporthal stadsbroek

De bouw van de door uw raad in juni vastgestelde variant is in voorbereiding. Op dit moment wordt gewerkt aan de stedenbouwkundige inpassing het Stadsbroek van de sporthal, de wielerveden en het zwembad. Tegelijkertijd worden de diverse PvE's en het aanbestedingsproces voorbereid.

Uitvoering nota sportaccommodaties

De aanleg van de kunstgrasvelden op de sportparken De Hoogte, Marsdijk en Loon zijn volgens schema verlopen en zijn gereed. Ook de aanpassingen van de kleedaccommodaties op de sportparken Stadsbroek en Loon liggen op schema. Het onderzoek naar de uitbreiding van de velden van HVA en de daarmee samenhangende aspecten is met de verenigingen onderwerp van gesprek.

Uitvoering Nota Sport en bewegen

Met de vaststelling van de budgetten van de nota bij de behandeling van de Voorjaarsnota is een aanvang gemaakt met de uitvoering. De eerste vacatures voor de functie van combinatiefunctionaris in de taakstelling van zes wijkcombinarissen zijn opengesteld.

Het gezamenlijke bid van de Provincie Drenthe, gemeente Emmen en gemeente Assen is in samenwerking met de KNVB op het WK CP-voetbal is succesvol verlopen. Dit geeft invulling aan het doel om 2-jaarlijks een groot sportevenement naar Assen te halen. De beschikbare middelen voor subsidies en de verstrekking van subsidies voor breedtesport activiteiten lopen in de pas. Met verenigingen die G-sporten hebben geïntegreerd en verenigingen die gebruik maken van geprivatiseerde accommodaties en daardoor een hogere huurprijs betalen (schaatsen/zwemmen) moeten in 2009 eenmalig afspraken worden gemaakt over subsidiering.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Monitoring verenigingen

Bij één van de verenigingen heeft de gezamenlijke inspanning in het voorjaar geleid tot het succesvol afsluiten van het seizoen 2008-2009. Voor de komende jaren is voor deze vereniging een aangepaste meerjarenbegroting opgesteld waarmee nieuwe problemen voorkomen kunnen worden. Met de andere verenigingen blijven wij

in gesprek. Met de voetbalvereniging LTC zijn in de twee jaren veel gesprekken gevoerd. De gesprekken zijn in een afrondend stadium.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

De aanbestedingen ten behoeve van de aanschaf van de defibrillatoren, het onderzoek synergie binnen de aanleg van multifunctionele sportaccommodatie is in voorbereiding.

De voorbereiding voor het zwembad is gestart.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sportaccommodaties

Met alle partijen wordt en is overleg gevoerd en dat heeft in de meeste gevallen al geleid tot oplossingen die tot tevredenheid leiden. Het rooster voor het sportseizoen 2009-2010 is opgesteld.

De bouw van de voorzieningen in het MFA-Baggelhuizen en Kloosterveste verlopen volgens schema waarmee voor de nabije toekomst voldoende capaciteit wordt gerealiseerd. Kanttekening hierbij is wel dat de beschikbaarheid van de Spreng (volgens verwachting) voor sportverenigingen sterk terugloopt. De extra capaciteit die de hal op Stadsbroek oplevert zal dit naar verwachting kunnen compenseren.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 09 Sport en ontspanning					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Sport	6.337	3.244	6.337	0	N
Evenementen	1.939	676	2.778	-839	N
Totaal lasten	8.276	3.921	9.115	-839	N
Sport	1.989	4.738	2.066	77	V
Evenementen	212	201	1.015	803	V
Totaal baten	2.202	4.939	3.081	879	V
Programmaresultaat voor bestemming	6.075	-1.019	6.034	41	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	50	0	50	0	
Programmaresultaat na bestemming	6.025	-1.019	5.984	41	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Sport (saldo 77.000 V)

Door een betere bezetting van de sportvoorzieningen ontstaat een voordeel € 116.000. De subsidie ESF die in 2009 is geraamd is deels al bij de jaarrekening 2008 verantwoord. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 65.000 ten opzichte van de raming. De bijdrage van de provincie inzake het badmintontoernooi was niet in de begroting opgenomen. Hierdoor ontstaat ten opzichte van de raming een voordeel van € 25.000.

Evenementen (saldo 36.000 N)

Op het product evenementen ontstaat naar verwachting een nadeel van € 36.000. Dit wordt veroorzaakt door een overschrijding op het themajaar Historie van Assen, ad € 25.000. De hoogte van de uiteindelijke overschrijding is mede afhankelijk van de feitelijk gerealiseerde inkomsten. De hoogte van deze inkomsten is echter nog niet aan te geven. Tevens ontstaat er nadeel, ad € 11.000 doordat diverse nota's die betrekking hebben op 2008 in 2009 zijn verantwoord.

Voor de organisatie van de Vuelta is subsidie ontvangen van het Samenwerkingsverband Noord Nederland, ad € 761.000; dit gehele bedrag komt binnen bij onze gemeente, omdat zij als subsidieaanvrager fungeert. Van dit bedrag is €217.000 bestemd voor onze gemeente , de rest wordt doorbetaald aan de gemeente Emmen en de provincie Drenthe. Naar verwachting wordt deze subsidie volledig besteed.

Programma 10 Veiligheid

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Jeugd en Alcohol

Wij werken aan het opstellen van een notitie over jeugd en alcohol.

Veiligheid in de wijken

Het opstellen van de wijkveiligheidsplannen verloopt conform planning.

Tijdelijk Huisverbod

Twee maanden na invoering van de wet Huisverbod zijn er geen verboden binnengekomen. De afgelopen weken zijn zeven situaties beoordeeld, waarvan uiteindelijk vijf situaties hebben geleid tot uitzetting. Het uitreiken van een huisverbod kost, zoals verwacht, veel tijd, omdat de uitzetting afstemming vraagt tussen handhaving en hulpverlening en dit juridisch goed weggezet moet worden.

Verbetering brandveiligheid woningen

De uitvoering van het Project brandveiligheid thuis verloopt volgens plan. Met de lancering van Smokey de rookmelder is het project brandveiligheid thuis in mei in Assen-Oost van start gegaan. Bijna 1000 van de 3600 aangeschreven huishoudens in Assen-Oost hebben zich aangemeld voor de brandveiligheidscheck en waar nodig voorzien van rookmelders. De veiligheidcheck wordt door de vier –uit de kaartenbakken van de ISD afkomstige adviseurs uitgevoerd. In september 2009 is het project voortgezet in Marsdijk.

Planvorming nieuwe brandweerkazernes

Naar aanleiding van een (extern) onderzoek is het aantal mogelijke locaties voor de nieuwbouw van twee brandweerkazernes gereduceerd tot 2. Op dit moment vindt nader onderzoek plaats naar mogelijkheden om de hoofdpост voor de brandweer te combineren met nieuwbouw voor de HvD en de GGD. Als alles volgens plan loopt, kunnen wij nog dit jaar een locatievoorstel met de daarbij behorende financiële consequenties verwachten.

Veiligheidsregio

De uitrol van de veiligheidsregio verloopt conform planning. Het secretariaat van het algemeen en dagelijks bestuur van de veiligheidsregio berust bij onze gemeente. Er is actief gestuurd op het tijdig aanleveren van de stukken en de planning van de financiële cyclus. Dat laatste is nu afgestemd op de cycli van de gemeente.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Mexicaanse griep

De nieuwe influenza A (Mexicaanse griep) zal nog in 2009 aandacht en inspanning vragen van de gemeentelijke diensten. Hierbij valt te denken aan het crisismanagement en het interne continuïteitsmanagement van de gemeente. Losstaande van de wijze waarop de pandemie zich ontwikkelt, kunnen maatregelen nodig zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het organiseren en faciliteren van massavaccinaties. De inspanningen die de gemeente dan zal moeten verrichten zijn nog niet bekend en daarom zijn de financiële consequenties niet te kwantificeren.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Duikteam

Om het verloop van de brandweerduikers op te vangen moeten versneld nieuwe duikers worden opgeleid. In 2009 gaat het om vijf nieuwe duikers. De kosten hiervan zijn binnen de begroting op te vangen.

De benodigde persoonsgebonden uitrusting wordt normaal gesproken betaald uit de bestaande budgetten en geplande vervangingsinvesteringen. Om vijf nieuwe duikers van middelen te voorzien is in 2009 € 6.500 extra benodigd.

In de Voorjaarsnota is aangegeven dat er rekening gehouden moest worden met onvoorziene investeringen op het gebied van de duiktaak van de brandweer. Inmiddels is er een concreter beeld om welke investeringen het gaat om te kunnen blijven voldoen aan de door de arbeidsinspectie en de inspectie OOV afgekondigde verbetermaatregelen. Het gaat hierbij uitsluitend om verbetermaatregelen op het gebied van materieel met als doel het verhogen van de veiligheid van de duikers. De kosten ad € 29.000 zijn als gevolg van eenmalige vrijval binnen de begroting 2009 op te vangen.

Mogelijk extra kosten die voortkomen uit noodzakelijke verbetermaatregelen in de taakuitvoering en de voorbereiding (opleiden en oefenen) worden op dit moment samen met de Hulpverleningsdienst Drenthe (HVD) en andere duikteams in Drenthe in kaart gebracht.

Rechtspositie vrijwilligers 2009

Op 20 mei 2009 is er een onderhandelingsakkoord bereikt over de modernisering van de rechtspositie van vrijwilligers bij de gemeentelijke brandweer. Een zeer ruime meerderheid van de leden van de VNG heeft inmiddels ingestemd met het akkoord. Vaststelling van deze nieuwe rechtspositie kan mogelijk leiden tot uitzetting van kosten. De omvang van deze kosten kan echter nog niet worden voorzien. Onder regie van de HVD wordt getracht alle gemeenten in Drenthe dezelfde rechtspositie te laten vaststellen.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 10 Veiligheid					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Openbare orde	934	348	976	-42	N
Openbare veiligheid	3.903	2.033	3.655	248	V
Totaal lasten	4.837	2.381	4.631	206	V
Openbare orde	87	44	106	19	V
Openbare veiligheid	418	30	368	-50	N
Totaal baten	505	74	474	-31	N
Programmaresultaat voor bestemming	4.333	2.307	4.157	176	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	4.333	2.307	4.157	176	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Openbare orde (saldo € 23.000 N)

Een nadeel van € 42.000 op Openbare Orde voornamelijk door de verwachte ureninzet ten behoeve van de opvang van ex-gedetineerden (€ 35.000 N) en de Wet Tijdelijk Huisverbod (€ 5.000 N).

Een voordeel van € 19.000 aan baten op Openbare Orde vanwege een ontvangen vergoeding van het ministerie van Justitie.

Openbare veiligheid (saldo € 199.000 V)

Een voordeel in apparaatskosten wordt verwacht van € 199.000 en op overige goederen en diensten van derden een voordeel van € 49.000.

Een nadeel van € 50.000 aan baten op Openbare Veiligheid vanwege lagere ontvangsten voor gebruikersvergunningen bouwverordeningen. Aannemelijk is dat hier de huidige recessie met verminderde bouwactiviteiten zich laat gelden.

Programma 11 Duurzaamheid en milieu

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Ontwikkeling integrale duurzaamheidsvisie/milieuvisie

In juli is de Duurzaamheidsvisie 2009-2015 vastgesteld. Belangrijkste ambitie is het terugdringen van de CO₂-uitstoot door onder andere energiebesparing, CO₂-neutrale nieuwbouw, het stimuleren van duurzame mobiliteit (fiets, openbaar vervoer) en lokale opwekking van duurzame energie.

Maatregelen ter bevordering duurzaamheid

In juli is het Uitvoeringsprogramma Duurzaam Assen aan uw raad aangeboden. Hierin zijn een groot aantal duurzaamheidsmaatregelen opgenomen, waarmee in het derde kwartaal 2009 reeds is aangevangen. Zo worden een aantal evenementen rond het thema duurzaamheid opgetuigd en wordt een communicatiestrategie en – agenda uitgewerkt. Ook is de voorbereiding gestart van een aantal grote projecten, uit te voeren in 2010: Pilot energiebesparing bestaande woningvoorraad, duurzame, CO₂-neutrale gebiedsontwikkelingen (Assen-Zuid, Kloosterveen III en FlorijnAs) met de energie-infrastructuur van de toekomst en het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed, zoals het gemeentehuis.

In het najaar zal uw raad gevraagd worden gelden uit het duurzaamheidsfonds vrij te geven.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Fonds Duurzaamheid

Financiering van het Uitvoeringsprogramma 2009-2011 is vanuit het Fonds Duurzaamheid, ingesteld in deze collegeperiode. In het derde kwartaal moet duidelijkheid ontstaan over de aanvulling (cofinanciering en/ of subsidies) en besteding (waaronder subsidie en/of revolverend fonds) van het fonds. Uw raad kan in het vierde kwartaal een bestedingsvoorstel tegemoet zien.

Afvalstoffenheffing

Het onderzoek afvalstoffenheffing loopt. De uitkomsten zullen de input geven voor het nieuwe Afvalstoffenplan 2010-2014 en meegewogen worden in het bepalen van de afvalstoffenheffing voor 2010.

Handhaving

Met betrekking tot het handhavingsprogramma 2009 is de constatering dat de planning niet wordt gerealiseerd t.a.v. de branchecontrole supermarkten. Deze controle vindt integraal plaats in combinatie met het duurzaamheidsproject voor deze branche (energiebesparende maatregelen). De beleidsvoorbereiding en het bijbehorende offertetraject voor dit project is nog niet afgerond. De verwachting is dat deze branchecontrole dit najaar wordt opgestart en afgerond in 2010.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 zijn de risicoprofielen niet veranderd.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 11 Duurzaamheid en milieu					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Vershil	V / N
Milieubeleid	746	294	766	-20	N
Huishoudelijk afval en openbare hygiëne	7.361	3.620	7.339	22	V
Bedrijfsafval	1.930	1.103	1.869	61	V
Totaal lasten	10.037	5.016	9.974	63	V
Milieubeleid	0	0	0	0	
Huishoudelijk afval	7.897	4.033	7.897	0	
Bedrijfsafval	1.930	871	1.869	-61	N
Totaal baten	9.827	4.904	9.766	-61	N
Programmaresultaat voor bestemming	210	112	208	2	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	210	112	208	2	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Duurzaamheid en milieu (prognose saldo € 2.000 V)

Het resultaat op het programma Duurzaamheid en milieu bedraagt naar verwachting € 2.000 voordelig wat als volgt is opgebouwd:

Milieubeleid (saldo € 20.000 N)

De middeleninzet op het beleidsproduct milieubeleid is naar verwachting € 20.000 hoger dan gebudgetteerd als gevolg van hogere bedrijfsvoeringkosten.

Huishoudelijk afval en openbare hygiëne (saldo €22.000 V)

De middeleninzet op het beleidsproduct huishoudelijke afval is naar verwachting € 22.000 lager dan gebudgetteerd wat wordt veroorzaakt door een meevaller in de bedrijfsvoeringkosten.

Bedrijfsafval (saldo € 0)

De middeleninzet op het beleidsproduct bedrijfsafval blijft per saldo gelijk. Door het niet verlengen van contracten met een aantal organisaties leidt dit tot een omzet die € 61.000 lager is dan begroot. Naar verwachting daalt de kostenzijde met hetzelfde bedrag.

Programma 12 Bouwen en wonen

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Meerjarenprogramma woningbouw

De gemeentelijke woningbouwopgave is vastgelegd in het 'Woonplan Groeien met Kwaliteit' (vastgesteld september 2004). Het meerjarenprogramma woningbouw is een instrument om regie te voeren op de uitvoering van deze opgave. Het bevat alle in de gemeente in ontwikkeling zijnde woningbouwplannen en wordt doorlopend geactualiseerd. Het meerjarenprogramma geeft op die manier steeds een actueel inzicht in de te verwachten woningproductie tot 2030, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin.

Volgens het Woonplan 2004 moeten in Assen in de periode 2009 tot 2020 per saldo 5.500 woningen aan de voorraad worden toegevoegd, gemiddeld 500 woningen per jaar. Het meerjarenprogramma woningbouw per 1 januari 2009 bevat plannen met een totale capaciteit voor 5.300 woningen (inclusief Kloosterveen III, exclusief Messchenveld II en Havenkwartier).

Woonservicezones

Nieuw beleid ten aanzien van woonservicezones wordt in het kader van het nieuwe woonplan meegenomen. De formatie voor de daadwerkelijke ontwikkeling van woonservicezones is ingevuld.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Meerjarenprogramma Woningbouw

In de eerste helft 2009 werden slechts 123 nieuwe woningen opgeleverd. De woningproductie zal dit jaar naar verwachting uitkomen op circa 350 woningen. In het tweede deel van het jaar vindt altijd een inhaalslag plaats in aantal gereed gemelde woningen. Dit aantal van 350 stuks is minder dan gebruikelijk in onze gemeente, wat vooral een gevolg is van het geringe aantal woningen waarvoor in 2007 bouwvergunning werd verleend. Ook de productie voor 2010 staat onder druk als gevolg van de kredietcrisis. De ontwikkeling van de woningvoorraad wordt als volgt verwacht:

	2009	2010	2011	2012
Gemeente Assen taakstelling	520	520	520	520
Nieuwe jaarvolume	330	430	630	630
Oorspronkelijk aantal verwacht	30.358	30.788	31.418	32.048
Nieuwe Woningvoorraad verwacht	29.550	29.980	30.610	31.240

Vanaf 2005 kwamen er jaarlijks gemiddeld 640 woningen bij. Prognose is, dat wij tot 2011 hierop achterblijven, rekening houdend met huidig aantal verstrekte bouwvergunningen. Door de verwachte toename in aantal bouwvergunningen in 2010, zal in 2011 het aantal gereedmeldingen weer richting het niveau van voor de crisis gaan. Dit zelfde beeld wordt voor 2012 verwacht.

BLS-subsidie

Wij hebben voor de periode 2005 tot en met 2009 een verhoogde taakstelling in het kader van de Woningbouwafspraken Regiovisie Groningen – Assen, met Rijk en provincies. In dit verband ontvangen wij op grond van het BLS (Besluit Locatiegebonden Subsidies) subsidie voor elke opgeleverde woning. Dit gebeurt op basis van de totaal opgeleverde aantallen van de regio. Assen heeft de ambitie op zich genomen in deze periode maximaal 3.810 woningen te realiseren. De ondergrens voor het verkrijgen van de subsidie is gesteld op 2.470 opgeleverde woningen (= 65% van de ambitie). Tot en met 2008 zijn 2765 woningen opgeleverd. Daarmee is de ondergrens inmiddels ruim overschreden. Hierdoor heeft Assen tot en met 2008 gebruik kunnen maken van een bevoorschotting op de BLS-gelden. Dit zal voor 2009 niet gelden doordat er woningbouwproductie in de regio achter zal blijven. De BLS-gelden zullen dan in 2010 uitgekeerd worden.

Startersleningen

Sinds de invoering van de VROM-Startersregeling medio 2007 is er weinig gebruik van gemaakt. Per 1/7/2009 zijn in totaal slechts 9 startersleningen verstrekt. In het derde kwartaal zal de VROM-Startersregeling worden geëvalueerd. Om de verkoop van woningen in het kader van de kredietcrisis te bevorderen zal uw raad worden voorgesteld de regeling te versoepelen.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Ontwikkeling Bouwplannen

De landelijke tendens is dat het aantal bouwplannen in de eerste helft van 2009 met minstens 25% is verminderd. In Assen is het aantal bouwplannen (reguliere bouwvergunningen) minder sterk gedaald, nl van 370 in 2008 naar 330 in 2009. Verder is het aantal lichte bouwvergunningen zelfs gestegen van 233 naar 371 stuks in Assen.

	2005	2006	2007	2008	2009
LBV	356	307	262	233	371
RBV	339	348	401	370	330

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Uitgifte grond bedrijventerreinen

De planning voor 2009 was een uitgifte van grond voor bedrijventerreinen van ongeveer 9 ha. Vanwege de economische recessie is er een terugloop in de uitgifte, waardoor de uitgifte voor 2009 nu geschat wordt op 5 ha.

Leges

De opbrengsten uit leges zullen dit jaar € 1,9 mln. bedragen. Dit is beduidend lager dan de voorgaande jaren. Dit heeft te maken met toch een stagnatie in de grotere projecten. Wij gaan er vanuit dat de bouwvergunning van de Citadel dit jaar doorgaat. Mocht dit niet het geval zijn, dan bewegen de opbrengsten voor de bouwleges tussen € 1,9 en € 1,5 mln.

Ten aanzien van de landelijke discussies over de hoogte van de leges: Alle modellen gebaseerd op m² zijn op dit moment gestrand in de landelijke onderzoeken en staan flink ter discussie. Dit betekent dat de gemeente dit najaar zelf een standpunt moeten innemen over de bouwleges. Het inbouwen van een plafond binnen de huidige systematiek lijkt de meest gewenste oplossing.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 12 Bouwen en wonen					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Bouwgrondexploitatie	37.102	0	37.102	0	N
Wonen	257	132	232	25	V
Bouwzaken	2.444	1.161	2.399	45	V
Totaal lasten	39.803	1.293	39.733	70	V
Bouwgrondexploitatie	25.542	0	25.542	0	V
Wonen	15	15	15	0	
Bouwzaken	2.375	817	1.900	-475	N
Totaal baten	27.932	832	27.457	-475	N
Programmaresultaat voor bestemming	11.871	461	12.276	-405	N
Stortingen in reserves	0	0	0	0	

Programma 12 Bouwen en wonen					
<i>Lasten en baten per beleidsproduct</i>	<i>Actueel jaarbudget</i>	<i>Realisatie t/m juli</i>	<i>Jaar prognose</i>	<i>Vershil</i>	<i>V / N</i>
Onttrekkingen aan reserves	11.560	30	11.560	0	
Programmaresultaat na bestemming	311	431	716	-405	N

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Saldo Programma Bouwen en Wonen (prognose € 405.000 N)

Bouwgrondexploitatie

Op het beleidsproduct Bouwgrondexploitatie wordt de consolidatie weergegeven van het Grondbedrijf in de Algemene Dienst. De feitelijke administratie van het Grondbedrijf wordt gevoerd in een afzonderlijke administratie. Pas bij het opmaken van de jaarrekening worden deze cijfers geconsolideerd. Dit heeft echter geen effect op het resultaat.

Wonen (saldo € 25.000 V)

Het aantal geschreven uren blijft op jaarbasis iets achter bij de begroting. Dit komt doordat werkzaamheden op BWS en afwikkeling met regiogemeenten wat later in het jaar ligt en de invulling van de formatie lopende het jaar gerealiseerd is. De overige kosten blijven binnen de gestelde kaders.

Bouwzaken (saldo € 430.000 N)

Het verwachte resultaat op het product bouwzaken bedraagt € 430.000 nadelig. De legesinkomsten zijn € 475.000 lager geprognosticeerd. Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 45.000 op de bedrijfsvoeringskosten. Kijkend naar de leges wordt dit jaar een opbrengst verwacht van 1,9 mln. euro. Dit is beduidend lager dan de voorgaande jaren. Gaat de bouwvergunning van de Citadel dit jaar niet door dan betekent dit nog eens 4 ton minder aan legesinkomsten.

Rapportage bestuurlijke relevante beleidsthema's en projecten

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's/projecten (integraal).

Economische crisis

Ook Assen ondervindt financieel nadeel van de economische recessie. Wat zich in de Voorjaarsnota al aankondigde, maar nog niet goed meetbaar was, wordt in de eindejaarsprognose van nu voor het eerst goed zichtbaar en financieel voelbaar. Oplopende kosten van de bijstandverlening, lager uitvallende opbrengsten uit grondverkoop en de bouwleges en bevrozing van de uitkering uit het gemeentefonds zijn daarvoor de belangrijkste indicatoren. Overall conclusie is dat de economische crisis ook in onze gemeente zijn sporen nalaat en de lopende exploitatie en onze begrotingspositie nadelig beïnvloedt. Deze was tot nu toe solide en sluitend. Dat beeld wijzigt drastisch. Waar wij tot voor kort konden rekenen op forse jaarlijkse terugkerende groei in onze inkomsten is nu sprake van een krimpsituatie in combinatie met extra uitgaven. Lage inflatie en een lager rentepercentage op geld- en kapitaalmarkt zijn lichtpunten.

Hoewel er voorzichtige positieve signalen zijn dat de bodem van het economische dal is bereikt, is van een echt duurzaam herstel nog geen sprake. We zullen hoe dan ook nog jaren last hebben van de naweeën van deze financiële economische klap. De rijksoverheid heeft, net als in andere landen, veel geld op tafel moeten leggen om de handelsbanken overeind te houden en de Nederlandse economie te ondersteunen of, beter nog, draaiende te houden. Een gapend gat in de Rijksschatkist is daarvan het directe gevolg. Die situatie kan niet voortduren; gezondmaking van de overheidsfinanciën zal de komende jaren topprioriteit zijn en bovenaan de politieke agenda staan.

Het zittende Kabinet bereidt met het oog hierop wetgeving voor waarin de plicht tot het gefaseerd terugdringen van het overheidstekort wettelijk wordt verankerd. Het betreft de 'Wet tekortreductie Rijk en medeoverheden' (Trem). De door het Kabinet beoogde tekortreductie bedraagt 0,5% van het bruto binnenlands product. Daarnaast wordt op dit moment door dat Kabinet gewerkt aan een breed pakket heroverwegingsmaatregelen dat moet resulteren in herstel van evenwicht in de overheidsfinanciën. De directe gevolgen daarvan worden vanaf 2011 e.v. door het Kabinet betrokken bij de voorbereiding van de rijksbegroting.

Overname Essent

Het overnameproces loopt. Wel is is vertraging opgetreden doordat rechtbank in kort geding heeft uitgesproken, dat hangende de bodemprocedure, de overdracht van de aandelen EPZ voorlopig achterwege moet blijven. Om uit de ontstane impasse te raken en binnen het tijds kader te blijven is besloten om de overeenkomst uit te voeren exclusief het aandeel kerncentrale Borssele. Dit betekent dat de aanvankelijk met RWE overeengekomen overnamesom (voorlopig) € 950 mln. lager uit valt. Wij hebben met deze aanpassing in de overeenkomst ingestemd.

Rekening houdend met de overige nu in beeld zijnde financiële aspecten betekent dit voor onze gemeente een lagere opbrengst van € 6,5 mln. De totale opbrengst komt daarmee voor nu uit op circa € 38 mln. De overname van de aandelen is afgewikkeld; de opbrengst is inmiddels op de rekening van de gemeente is bijgeschreven.

Afgesproken is dat de raad de definitieve bestemming van de middelen op basis een voorstel definitief zal afwegen en daar een besluit over zal nemen. In afwachting daarvan willen wij de de opbrengst voorlopig parkeren in een '(algemene) reserve opbrengst Essent-aandelen'. Zoals eerder gemeld is een deel van het rendement dat met de Essent-gelden kan worden verkregen in ieder geval benodigd om de derving van de jaarlijks dividenduitkering (in de begroting 2009 geraamd op € 1,75 mln.) blijvend te kunnen compenseren.

Invulling bestuurlijke taakstelling

Invulling van een taakstelling met "aanvullende dekkingsmaatregelen" voor het sluitend houden van de meerjarenprognose na 2010 vormde een van de bestanddelen van het dekkingsplan 2009-2012 dat in november vorig jaar door uw raad is vastgesteld. De taakstelling is bij de Voorjaarsnota definitief bepaald op € 2,8 mln. structureel. Op dat moment is tevens invulling gegeven aan de taakstelling. Veel van de voorstellen hebben betrekking op het efficiënter organiseren van bestaande taken en/of op het scherper budgetteren van de daarvoor in te zetten middelen. De taakstelling wordt vanaf 2011 gefaseerd in de programma- en de productbudgetten verwerkt. In het kader van de begrotingsvoorbereiding en de beleidsinvulling voor het komend jaar zijn we nagegaan of

en waar delen van de totale taakstelling versneld kunnen worden zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit van de beleidsuitvoering.

Eveneens in de aanloop naar de begroting 2010 hebben we invulling gegeven aan de bij de beleidsvaststelling 2009 afgesproken efficiëncytaakstelling. Daarbij is ook de invulling van de stelpost 'onderuitputting' betrokken. Deze uit het dekkingsplan voor de lopende bestuursperiode stammende dekkingsmaatregel behoeft, zeker in de huidige tijdsgewricht, een betere en meer degelijke verankering in de begroting. Om hierin te voorzien worden beide maatregelen samen vanaf 2010 vertaald in een generieke korting van 2% op alle daarvoor in aanmerking komende bedrijfsvoerings- en/of productbudgetten.

Beleidsuitvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Gemeentefonds

In de Voorjaarsnota hebben wij gerapporteerd over inhoud en strekking van het 'Aanvullend Bestuursakkoord' over de financiële verhouding. Gelijktijdig hebben wij de financiële effecten voor het lopende jaar zichtbaar gemaakt en in de begroting verwerkt. Tevens hebben wij op basis van dat akkoord onze aanname m.b.t. de in de komende jaren verwachte reële groei van de algemene uitkering teruggebracht tot de zogenaamde '0-lijn'. Tot dan toe rekende wij met een reële groei van jaarlijks 1%.

Sindsdien zijn de mei- en septembercirculaire verschenen. Die leveren voor het lopende jaar vrijwel geen wijzigingen op in het reeds bekende beeld. Voor onze gemeente is dan ook slechts sprake van marginale aanpassingen.

Voor wat betreft de periode 2011-2013 is met name de accresontwikkeling van belang. Het Kabinet wilde of kon daarvoor tot voor kort geen prognoses afgeven. In de meicirculaire werd daarom volstaan met een 'p.m.-raming'. Deze benadering was voor gemeenten niet werkbaar. Op aandrang van individuele gemeenten en van de VNG adviseert de Minister gemeenten nu om in de meerjarenramingen betreffende het gemeentefonds te kiezen voor een uiterst behoedzaamheid scenario en daarbij maximaal uit te gaan van de 0-lijn (reëel).

Hij tekent daarbij gelijktijdig aan dat het Kabinet vanaf 2011-2012 start met bezuinigingen en acht het met het oog daarop niet uitgesloten dat er vanaf 2012 sprake kan zijn van een negatieve ontwikkeling. Rekeninghoudend met deze vingervijzing hebben wij bij de opstelling van de financiële prognoses voor 2011 e.v. als aanname rekening gehouden met een reële krimp van het gemeentefonds van jaarlijks 1%.

Financiering en rente

Het rentepeil heeft zich sinds de rapportage hierover in de Voorjaarsnota gunstig ontwikkeld. Met name de rente voor het 'korte geld' is momenteel laag. Wij maken in onze financiering dan ook zo optimaal mogelijk gebruik van deze omstandigheid. Dit heeft een gunstig effect op de totale gemeentelijke rentebegroting. Assen verkeert in een situatie waarbij met regelmaat een beroep op de geld- en/of kapitaalmarkt noodzakelijk is voor het financieren van lopende uitgaven en/of investeringsprojecten. De gemeentelijke financieringsbehoefte ligt op dit moment relatief hoog. Belangrijke oorzaken hiervan zijn de financiering van het Cultureel Kwartier, bouw van de mfa-Bagghelhuizen en tal van andere projecten waar wij momenteel aan werken. Die situatie zal zich voorlopig voortzetten. Over niet al te lange tijd zullen wij bijvoorbeeld financieringsmiddelen moeten vrijmaken en/of aantrekken voor de nu nog in aanbouw zijnde centrumvoorzieningen Kloosterveste. Ook de (voor)financiering van de grotendeels met de Zuiderzeegelden bekostigde projecten is in dit verband van belang.

Zoals hiervoor gemeld verwachten wij dat de opbrengst van de Essent-aandelen voor het eind van het jaar op onze rekening staat. Intern wordt onderzocht hoe wij deze middelen zo goed mogelijk in onze actuele liquiditeitsbehoefte en financieringsbegroting kunnen inpassen. Daarin zullen wij alle hiervoor genoemde factoren laten meewegen.

Voor de financiering van het Cultureel Kwartier zijn inmiddels een aantal vastgeldleningen afgesloten. De rentelasten die hieruit voortvloeien leggen met name in 2010 en 2011 een zware druk op onze rentebegroting. Onderzocht wordt welke oplossingen hiervoor binnen het totaal kader van de begroting beschikbaar zijn.

Actualisering programmabudget 2009 en meerjarenprognose 2010-2012

Financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

Sinds de Voorjaarsnota 2009 is geen sprake van noemenswaardige wijzigingen in het financiële beeld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2009.

De in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting 2009 in relatie tot het programma algemene dekking benoemde risico's (Kabinetsbeleid, gemeentefonds, behoedzaamheidsreserve, financiering en rente) zijn niet gewijzigd. De ernst ervan is onder invloed van de krediet/economische crisis echter sterk toegenomen sinds het beeld in november 2008.

De Belastingdienst voert dit najaar controles uit op de juistheid van de afgedragen loonbelasting en sociale lasten over de periode 2004-2007. Naar aanleiding van de eerste onderzoeksresultaten is het in de begroting aangegeven risico op een naheffing op de afdrachten en declaraties toegenomen. De eerste gesprekken met de belastingdienst wijzen er op dat wij te maken krijgen met een forse naheffing en boete. Hierbij wordt opgemerkt dat voor de jaren 2008 en 2009 nog een correctie plaatsvindt.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet 2009.

Programma 13 Algemene dekking					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m juli	Jaar prognose	Verschil	V / N
Onvoorzien en incidentele ruimte	283	0	283	0	
Belastingenheffing en invordering	241	142	241	0	
Beleggingen	19	11	19	0	
Financiering en liquiditeit	324	82	324	0	
Algemene uitkering	8	2	8	0	
BTW-compensatiefonds (BCF)	290	160	325	-35	N
Overige algemene dekkingsmiddelen	567	4	350	217	V
Resultaat kapitaallasten	243	0	214	29	V
Resultaat bedrijfsvoering	41	-104	1.189	-1.148	N
Mutaties voorzieningen	0	.0	0	0	
Totaal lasten	2.016	297	2.954	-937	N
Onvoorzien en incidentele ruimte	0	0	0	0	
Belastingenheffing en invordering	10.805	10.532	10.805	0	
Beleggingen	2.780	2.676	2.756	-24	N
Financiering en liquiditeit	3.663	3.954	4.116	453	V
Algemene uitkering	67.316	40.586	67.841	525	V
BTW-compensatiefonds (BCF)	0	0	0	0	
Overige algemene dekkingsmiddelen	945	958	958	13	V
Saldi kostenplaatsen	0	0	0	0	
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	
Totaal baten	85.509	58.706	86.476	967	V
Programmaresultaat voor bestemming	-83.492	-58.408	-83.522	30	V
Stortingen in reserves	2.367	513	2.330	37	V
Onttrekkingen aan reserves	5.574	4.339	5.574	0	
Programmaresultaat na bestemming	-86.700	-62.234	-86.767	67	V

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose 2009.

Saldo Programma Algemene dekking (prognose saldo € 67.000 V)

Beleggingen (saldo € 24.000 N)

De feitelijke afwikkeling van de overname van Essent door RWE is nog niet afgerond. Zoals bekend wordt de overname van de kerncentrale Borssele voorlopig buiten de overeenkomst gehouden. Dit betekent dat de uit de verkoop te verkrijgen opbrengst (op de korte termijn) lager uit zal gaan vallen dan eerder aangenomen. Zoals het nu lijkt ontvangt Assen hiervoor circa € 38 mln. Verwachting is dat de financiële afwikkeling voor het eind van het jaar zijn beslag zal gaan krijgen. De dividenduitkering van de BNG over 2008 is € 24.000 lager uitgevallen dan begroot.

Financiering en liquiditeit (saldo € 453.000 V)

Ten opzichte van de begroting wordt een voordeel geprognoseerd van ruim € 450.000. Het voordeel is het directe gevolg van een hogere toerekening van 'bespaarde rente' aan de exploitatie. De hogere toerekening is mogelijk op grond van de feitelijke stand van de gemeentelijke reserves en voorzieningen op 1 januari 2009. Deze ligt hoger dan vooraf bij het opstellen van de begroting aangenomen.

Algemene uitkering (saldo € 525.000 V)

- De raming van de algemene uitkering is bij de Voorjaarsnota al grotendeels geactualiseerd. Toen is rekening gehouden met de maatregelen en afspraken die Kabinet en VNG in het kader van de aanpak van de economische crisis hebben gemaakt over de 'financiële verhouding'.
- De meicirculaire die daarna is verschenen bevatte de concrete uitwerking van die afspraken. Voor ons resulteren de maatregelen in die circulaire per saldo nog in een lichte verhoging van de algemene uitkering met € 100.000. Deze positieve bijstelling hangt grotendeels samen met zgn. 'taakmutaties'. Betreffende middelen worden met het oog daarop voorlopig dan ook gereserveerd.
- De septembercirculaire resulteert voor Assen in een beperkte bijstelling. Deze bestaat uit een na-uitkering van € 125.000 in verband met bijstelling van de algemene uitkering 2008. De uitkering 2009 zelf kan op grond van de maatregelen in de circulaire met ruim € 0,3 mln. worden verhoogd. Ook hiervan echter dient een deel i.c. € 0,25 mln. voorlopig te worden gereserveerd in afwachting van verdere eigen beleidsinvulling.

BTW-compensatiefonds (saldo € 35.000 N)

Een aanpassing in de declarabele btw op de gemengde kosten (kosten bedrijfsvoering) leidt tot een verwacht nadeel van € 35.000.

Overige algemene dekkingsmiddelen (saldo € 230.000 V)

Betreft financieel technische stelposten die, met oog op juistheid en volledigheid van de begroting als geheel, zijn/worden geraamd als correctie en/of aanvulling op de andere programmabudgetten. In de uitvoering van de begroting en bij het opmaken van de prognose vervallen deze stelposten. Uitgangspunt is dat realisatie/prognose ervan plaatsvindt binnen het programma waar de stelpost feitelijke betrekking op heeft. Voor de eindejaarsprognose levert de uitwerking van deze systematiek op dit product een voordeel op van € 230.000. Belangrijkste veroorzakers hiervan zijn het vervallen van de i.v.m de economische crisis ingebouwde veiligheidsmarge van € 945.000, het niet meer opnemen van de stelpost onderuitputting van € 0,5 mln. en de hier gereserveerde extra middelen uit het gemeentefonds (totaal € 350.000).

Resultaat bedrijfsvoering (saldo € 1.148.000 N)

Voor een analyse van en een toelichting op het resultaat van de bedrijfsvoering, wordt verwezen naar de afzonderlijk hierna opgenomen paragraaf Bedrijfsvoering.

Te herplaatsen en voormalig personeel (saldo € 232.000 V)

Omdat de groep voormalig en herplaatsbaar personeel waarvoor een beroep moet worden gedaan op de betreffende budgetten lager ligt dan vooraf in de begroting aangenomen ontstaat in de realisatie een voordeel van € 232.000.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering 2009; ontwikkelingen/knelpunten /oplossingsrichtingen

Bestaand beleid, uitvoering collegeprogramma, beleidsspeerpunten, nieuwe beleidsmaatregelen 2009, Stip, et cetera.

Organisatieontwikkeling

Het organisatieperspectief 'Van bezinning naar bezieling' heeft een uitwerking gekregen in 'Samen maken we de stad'. Dit document is richtinggevend voor de verdere ontwikkeling van de organisatie. Het vormt de kapstok voor dienst- en afdelingsplannen. De ambitie richt zich op de volgende 'leidende principes':

- We willen een energieke, lerende en bezielende organisatie met professionele medewerkers zijn
- We willen bovenaan in het 'linkerrijtje van de Eredivisie' staan.
- We gaan Noordoost¹ (innovatief en extern georiënteerd).
- We willen slagvaardig zijn.

Inhuur externen

In onderstaande tabel zijn de totale kosten van inhuur externen in de tijd weergegeven. Naast de diensten van derden op basis van het onderzoek door de rekenkamercommissie zijn daarnaast ook de kosten van inhuur derden in de bedrijfsvoering opgenomen. Deze personeelskosten maken onderdeel uit van de middeleninzet bedrijfsvoering. Verderop in deze paragraaf worden deze kosten nader toegelicht.

Kosten inhuur derden (bedragen x € 1.000)							
Dienst/jaar	2005	2006	2007	2008	2009 t/m 1 ^e kw.	2009 t/m juli	2009 prognose
Diensten van derden	4.752	5.709	6.511	7.054	1.009	2.230	3.500
Personeel van derden	5.067	5.786	6.349	7.832	1.677	4.178	7.683
Totaal	9.819	11.495	12.860	14.886	2.686	6.408	11.183

Strategische personeelsvoorziening en beleid en maatregelen rond inhuur derden

Wij hebben maatregelen ontwikkeld die de kosten van inhuur derden naar beneden bijstellen. Het progressieve verloop van kosten rond inhuur derden wordt hiermee omgebogen. Het ombuigen van kosten kan niet los gezien worden van strategische personeelsvoorziening.

In april is het onderzoek naar de strategische personeelsvoorziening afgerond. De belangrijkste conclusies van het onderzoek naar de strategische personeelsvoorziening zijn:

- Er zijn relatief weinig jongeren in dienst.
- De vergrijzing is relatief gering.
- Medewerkers zitten lang in eenzelfde functie.
- Schaarste van toekomstig personeel valt mee (arbeidsmarktsituatie).
- Er is ruimte om de kosten van inhuur terug te dringen.
- Het huidige P&O-beleidsinstrumentarium is over het algemeen adequaat.

Naar aanleiding van het rapport is ingezet op een aantal beleidsaanpassingen ten aanzien van arbeidsmarktcommunicatie, de instroom van personeel, loopbaanontwikkeling e.d.

In het kader van de strategische personeelsvoorziening is ook de externe inhuur een belangrijk thema. De min of meer autonome groei van de externe inhuur noopt ons het gevoerde beleid tegen het licht te houden. Het beschikken over een visie op inhuur is een eerste vereiste. De gemeentelijke organisatie is geen statisch geheel. Als eerste overheid staat de gemeente midden in de Asser samenleving. Vanuit diverse rollen doen burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen een beroep op de gemeente. De gemeente opereert in een dynamische omgeving. Daarnaast hebben wij uitgesproken ambities. De groei van de stad, de vele stedelijke en wijkgebonden projecten en de ambities op het terrein van de dienstverlening hebben hun impact op de gemeentelijke organisatie.

¹ Zie concurrerend waardenmodel van Quinn.

De omgevingsdynamiek en de ambities doen een appèl op het aanpassingsvermogen en de flexibiliteit van de organisatie. Een beroep kunnen doen op externe inhuurkrachten draagt bij aan die flexibiliteit. Pieken kunnen worden opgevangen. Hetzelfde geldt voor het binnenhalen van (projectgebonden) specialistische kennis. Vanuit dit perspectief draagt het beschikken over externe capaciteit ook bij aan de slagvaardigheid van de organisatie. Het inhuren van extern personeel kan echter niet ongeclausuleerd plaatsvinden.

Uit een oogpunt van kostenbeheersing hebben wij maatregelen in petto die wij deels in 2009 en deels in 2010 kunnen invoeren. Wij passen een efficiencykorting toe op de projectramingen waar personeel van derden onderdeel van uitmaakt. In combinatie met deze maatregel willen wij loonsombudgettering gaan toepassen. Het uitgangspunt is dat er strakker gebudgetteerd wordt op deze budgetten. Voor 2009 kijken wij of wij het progressief verloop van inhuur derden kunnen ombuigen door de budgetten te onderzoeken waarvan de kosten nog beïnvloedbaar zijn. Een ander aandachtspunt is dat een teveel aan inhuur het lerend (het opdoen van kennis en ervaring en de borging) en regisserend vermogen van de organisatie kan ondermijnen. Het kennisarm worden van de organisatie ligt op de loer. Het betreft in het bijzonder activiteiten die van belang zijn voor het realiseren van de organisatiestrategie (kerntaken). Naast het belang van de organisatie heeft het ook zijn gevolgen voor (persoonlijke) groei van de medewerkers. De loopbaanperspectieven van de medewerkers kunnen onder druk komen te staan, omdat voor de 'leuke klussen' externen worden ingevlogen.

Al met al is het is dan ook van groot belang dat de organisatie bewuster met de externe inhuur van personeel omgaat. Het gaat om bewust inhuren.

Vanuit dit perspectief hebben wij een aantal maatregelen genomen met als doel om de organisatie kostenefficiënt, flexibel en duurzaam te bemensen. Het betreft onder meer de volgende maatregelen.

- Het werken met een beslisboom om de manager te helpen bij de afweging inhuur of zelf doen. Hierbij komen aspecten als strategisch toegevoegde waarde, tijdelijkheid en fluctuaties, de aard van het werk en de beschikbaarheid van interne medewerkers expliciet in de beslisstappen naar voren.
- De aanscherping van het programma van eisen en bestek voor de aanbesteding van raamovereenkomsten met uitzend- en detachingsorganisaties. De aanbesteding vindt eind 2009 plaats.
- Het opzetten van een interne flexpool.
- Verbetering registratie, control en informatievoorziening (werkprocessen).
- Het omzetten van langdurige inhuur op structurele formatieplaatsen door medewerkers vast of tijdelijk aan te stellen.
- De invoer van loonsombudgettering in 2010
- De korting van de projectramingen waar personeel van derden onderdeel van uitmaakt

Huisvesting

Assen groeit, de dienstverlening aan de burger neemt als gevolg daarvan toe terwijl het gemeentelijke takenpakket zich tegelijkertijd verder uitbreidt. Groei van de organisatie en van de gemeentelijke personeelsformatie is daarvan het directe gevolg. Tot nu is het nog steeds mogelijk gebleken om de uitbreiding van het personeelsbestand binnen de bestaande muren van het stadhuis en Buitenzorg te huisvesten. Geleidelijk aan raken de mogelijkheden echter uitgeput en treden knelpunten op. Die situatie is nu feitelijk al aan de orde en maakt het noodzakelijk om op korte termijn een aantal tijdelijke voorzieningen te treffen. Het gaat hierbij om maatregelen/voorzieningen die vooruitlopend op en als overbrugging naar meer permanente capaciteitsuitbreiding van het stadhuis moeten worden getroffen.

De voor de komende jaren onder meer door volumegroei, decentralisatie van bestaande en uitvoering van nieuwe taken voorziene groei van de organisatie maakt een dergelijke uitbreiding in onze visie over niet al te lange termijn noodzakelijk. Momenteel wordt onderzocht welke mogelijkheden hiervoor beschikbaar zijn.

Voor de maatregelen die op korte termijn noodzakelijk zijn, wordt intern gezocht naar oplossingen. Dit geldt tevens voor de kosten die daarmee gemoeid zijn. Lange termijn oplossingen vergen langere voorbereiding en zijn ook financieel ingrijpender. Het is met het oog daarop noodzakelijk daar tijdig op te anticiperen door er voor te zorgen dat voor dit doel tijdig financiële ruimte in de meerjarenprognose, jaarschijf 2013, wordt opgenomen. Tot nu toe is dat nog niet het geval. In het kader van de voorbereiding van de nieuwe begroting is dit voor ons zeker een aandachtspunt.

Servicecentrum

Documentmanagement

Als gevolg van gelijk gebleven personele capaciteit bij een relatief sterke volumegroei zijn in de afgelopen jaren aanzienlijke achterstanden opgelopen bij het dynamisch en semi-statisch archief. In 2008 is een extern bureau gevraagd nader onderzoek te doen naar betreffende problematiek, verbeteringsmogelijkheden in de bedrijfsvoering en een advies te geven over de benodigde personele capaciteit om enerzijds de achterstanden in te lopen en anderzijds aan te geven wat structureel nodig is. Met betrekking tot de personele capaciteit wordt hierin onder andere aangegeven dat de structureel benodigde capaciteit voor de dagelijkse verzorging van de taken binnen documentmanagement: 9,8 fte bedraagt, ten opzichte van de huidige formatie (8,3 fte) dus een uitbreiding van 1,5 fte, wat een extra middeleninzet vergt van € 63.000.

Voor Post- en archiefverwerking is tevens door de afdeling in beeld gebracht wat ervoor nodig is om de post- en archiveringsprocessen gemeentebreed goed te kunnen laten verlopen. Dit heeft geleid tot een lijst met circa 60 projecten. Een deel van deze activiteiten zal binnen de bestaande formatie opgepakt worden, maar deels zal dit ook extra (incidentele) capaciteit vergen van 1 fte ad € 42.000.

Servicecentrum automatisering

De benodigde capaciteitsuitbreiding van twee fte's voor technisch beheer ad € 90.000 in 2009 is incidenteel gedekt. De invulling van deze vacatures heeft per 1 maart en 1 mei plaatsgevonden. Deze uitbreiding is structureel noodzakelijk. Tijdelijke inhuur van een technisch beheerder totdat bovenstaande vacatureruimte vervuld is betekent een overschrijding van € 65.000 als gevolg van prijseffect wegens externe inhuur.

Uitbreiding formatie Telefonisch servicecentrum (TSC)

Sinds de reorganisatie in 2006 is binnen de afdeling Publieksbalie het telefonisch service centrum (TSC) operationeel. Achterliggende doelstellingen van het werken met het TSC zijn:

- de Asser ambities richting klant (1 herkenbare ingang, adequaat geholpen).
- en organisatie (de gemeentelijke organisatie minder belasten met verstoring door telefoon).
- later is daar de landelijke ontwikkeling 'gemeente heeft Antwoord/overheidsloket 2015' bij gekomen; waarbij Assen bovendien een regiofunctie heeft.

Mede als gevolg van volumegroei is gaandeweg duidelijk geworden dat de voor dit doel in basis beschikbare formatie daarvoor niet toereikend is. Tot dusverre is het capaciteitstekort steeds op ad hoc basis en met tijdelijke medewerkers opgelost. Van de financiële effecten hiervan is steeds in Gemraps en voortgangsnota's melding gemaakt. Om blijvend te kunnen voldoen aan de op dit punt bestaande ambities wordt thans gezocht naar een meer blijvende zowel kwalitatief als kwantitatief passende oplossing. Feitelijk zou de formatie daartoe met circa vijf fte's dienen te worden uitgebreid. Momenteel wordt onderzocht hoe hierin op de meest efficiënte wijze kan worden voorzien. Voor de financiële gevolgen van de capaciteitsuitbreiding zal binnen de bestaande bedrijfsvoering/begroting dekking worden gevonden. Wij zullen u hierover in de begroting 2010 verder informeren.

Middeleninzet bedrijfsvoering

Het geactualiseerde budget ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering bedraagt voor 2009 in totaal € 51,3 mln. Zoals in de Voorjaarsnota is aangegeven is het totale budget bijgesteld als gevolg van een verlaging van het gemeentefonds ten gevolge van een lagere nominale loonontwikkeling. Door deze kabinetsmaatregel is het totale loonbudget met € 0,8 mln. verlaagd. De verwachting is dat de werkelijke kosten dit jaar uitkomen op een bedrag van ongeveer € 53,4 mln. Het zijn middelen die ingezet zijn/worden voor de beleidsrealisatie van de diverse programma's, uitvoering van het collegeprogramma, nieuw beleid en de realisatie van grote projecten. Deze kosten worden toegerekend aan de voor deze doelen beschikbaar gestelde budgetten. Van de totale bedrijfsvoeringskosten zal naar verwachting een bedrag van € 1,1 mln. niet direct worden toegerekend.

Samengevat ziet het geprognosticeerde beloop van de bedrijfsvoering 2009 er als volgt uit:

Prognose bedrijfsvoering 2009				
Omschrijving	(x € 1.000)			
	Actueel jaarbudget	Prognose	Verschil	V / N
Kosten				
personeelskosten	39.805	42.348	-2.544	N
beheerskosten	8.140	8.525	-385	N
Kapitaallasten	5.151	4.305	846	V
inkomsten bedrijfsvoering	-1.826	-1.824	-2	N
Totale kosten	51.270	53.354	-2.085	N
Dekking				
begrotingsprogramma's	38.745	39.658	914	V
projecten en investeringen	4.857	5.379	521	V
gemeentelijk gebouwenbeheer	4.542	4.556	14	N
grondexploitatie	3.085	2.571	-514	N
Totale toerekening	51.229	52.165	936	V
Resultaat	41	1.190	-1.149	N

De hogere kosten worden veroorzaakt door zowel volume- als prijseffecten. De hogere personeelskosten zijn voornamelijk het gevolg van inhuur derden. Inhuur wordt onder andere ingezet op de uitvoering van projecten, ziektevervangende (er is sprake van een hoger ziekteverzuim), interim-managers en als gevolg van een stijging van het aantal klantcontacten. Een hoger prijsniveau bij de inhuur van derden zorgt hierbij voor extra kosten. De beheerskosten vallen nadeliger uit doordat onder meer sprake is van hogere automatiseringskosten, abonnementskosten, belastingen en verzekeringen, schoonmaakkosten, wervingskosten nieuw personeel en opleidingskosten. Het voordeel op de kapitaallasten is het gevolg van uitstel van vervangingsinvesteringen op ICT-gebied, materieel, kantoorinventaris en bedrijfsgebouwen. Een deel van deze vrijval is ingezet ter dekking van de hogere personeelskosten.

Zoals uit de toerekening blijkt zijn de extra middelen ingezet ten behoeve van de realisatie van de begrotingsprogramma's (+ € 0,9 mln.) en de diverse (infrastructurele) projecten (+ € 0,5 mln.). Deze (extra) kosten komen ten laste van de programma- en projectbudgetten.

Een deel van de extra kosten wordt niet direct toegerekend. Dit is voornamelijk het gevolg van de inhuur van relatief duur extern personeel (prijseffect doordat de kosten op basis van een bij de begroting vastgesteld uurtarief worden doorbelast). Het hierdoor niet toegerekende deel van de kosten (€ 1,1 mln.) komt als 'onderdekking' ten laste van het programma Algemene dekking.

Formatiebeloop in fte's				
Dienst	begrote formatie	geprognosticeerde formatie 2009		
		ambtelijk personeel	tijdelijk personeel	totale bezetting
Concern	5,2	3,5	2,0	5,4
Stadsbalie	209,1	190,0	27,9	217,9
Stadsbeheer	311,6	269,4	45,6	315,0
Stadsontwikkeling	142,8	107,9	42,3	150,2
Totalen	663,4	567,3	115,9	683,1

Eindejaarsprognose per programma en product

Prognose programma's 2009											(bedragen x € 1.000)	
Programma's en producten	porte- feuille	LASTEN			BATEN			SALDO		RESULTAAT		
		Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	V/N	
1. BESTUUR EN BURGER												
Bestuursorganen	Heldoorn	1.457	1.575	-118	0	0	0	-1.457	-1.575	-118	N	
Bestuursondersteuning gemeenteraad	Heldoorn	1.075	999	76	2	2	1	-1.073	-997	76	V	
Bestuursondersteuning B&W	Heldoorn	3.951	3.981	-30	0	1	1	-3.951	-3.980	-29	N	
Publiekszaken	Langius	3.776	3.987	-211	936	1.117	181	-2.840	-2.870	-30	N	
Bestuurlijke samenwerking	Heldoorn	196	214	-18	0	0	0	-196	-214	-18	N	
Informatiebeheer / basisregistraties	Langius	1.629	1.679	-50	50	50	0	-1.579	-1.629	-50	N	
Programmaresultaat vóór bestemming		12.083	12.435	-352	988	1.170	182	-11.095	-11.265	-170	N	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Programmaresultaat ná bestemming		12.083	12.435	-352	988	1.170	182	-11.095	-11.265	-170	N	
2. STADSONTWIKKELING												
Ruimtelijke ordening	De Wal	3.935	4.065	-130	1.175	1.175	0	-2.760	-2.890	-130	N	
Stedelijke vernieuwing	De Wal	1.180	1.180	0	695	695	0	-485	-485	0		
Strategische eigendommen	v.Hoof	421	381	40	334	334	0	-87	-47	40	V	
Monumentenzorg	De Wal	247	177	70	0	0	0	-247	-177	70	V	
Economische ontwikkeling	v.Hoof	1.351	1.299	52	0	0	0	-1.351	-1.299	52	V	
Programmaresultaat vóór bestemming		7.133	7.102	31	2.203	2.203	0	-4.930	-4.898	31	V	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Programmaresultaat ná bestemming		7.133	7.102	31	2.203	2.203	0	-4.930	-4.898	31	V	
3. MOBILITEIT												
Verkeer	Kuin	516	486	30	0	0	0	-516	-486	30	V	
Openbaar vervoer	Kuin	434	434	0	40	40	0	-394	-394	0		
Betaald parkeren	Kuin	2.248	2.223	25	3.092	2.992	-100	844	769	-75	N	
Programmaresultaat vóór bestemming		3.197	3.143	54	3.132	3.032	-100	-65	-111	-46	N	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		394	319	75	80	80	0	-314	-239	75	V	
Programmaresultaat ná bestemming		3.592	3.462	130	3.212	3.112	-100	-380	-350	30	V	
4. STADS- EN WIJKBEHEER												
Wegbeheer	Langius	4.702	3.398	1.303	96	124	27	-4.605	-3.275	1.331	V	
Verzorging overige infrastructuur	Langius	4.511	4.713	-202	573	735	162	-3.938	-3.978	-39	N	
Groenbeheer	Langius	6.226	6.226	0	156	156	0	-6.070	-6.070	0		
Wijkzaken	Langius	2.041	1.988	53	0	0	0	-2.041	-1.988	53	V	
Rioolbeheer en waterwegen	Langius	5.254	4.847	407	5.559	5.699	140	305	852	547	V	
Begraven	Langius	615	615	0	599	599	0	-16	-16	0		
Beheer & exploitatie buitenruimte	v.Hoof	270	225	45	578	430	-148	309	205	-104	N	
Programmaresultaat vóór bestemming		23.619	22.012	1.606	7.561	7.743	182	-16.058	-14.270	1.788	V	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	1.490	-1.490	561	138	-423	561	-1.352	-1.913	N	
Programmaresultaat ná bestemming		23.619	23.503	116	8.122	7.881	-241	-15.497	-15.622	-125	N	
5. ONDERWIJS												
Huisvesting onderwijs	Kuin	8.665	7.968	697	219	394	175	-8.446	-7.574	872	V	
Schoolbestuurlijke taken	Kuin	23.390	23.390	0	22.666	22.666	0	-724	-724	0		
Lokaal onderwijsbeleid	Kuin	2.488	3.142	-654	636	990	354	-1.852	-2.152	-300	N	
Uitvoering lokaal onderwijs	Kuin	1.681	1.738	-57	401	503	102	-1.280	-1.235	45	V	
Volwasseneducatie	Kuin	1.138	607	531	1.110	579	-531	-28	-28	0	N	
Programmaresultaat vóór bestemming		37.363	36.845	518	25.033	25.132	99	-12.330	-11.713	617	V	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	1.086	1.086	0	1.086	1.086	0		
Programmaresultaat ná bestemming		37.363	36.845	518	26.119	26.218	99	-11.244	-10.627	617	V	

Programma's en producten	porte- feuille	LASTEN			BATEN			SALDO		RESULTAAT	
		Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	V/N
6. KUNST EN CULTUUR											
Bibliotheekvoorziening	De Wal	2.392	2.392	0	17	17	0	-2.375	-2.375	0	
Schouwburg	De Wal	1.073	1.073	0	0	0	0	-1.073	-1.073	0	
Kunstbeoefening en -bevordering	De Wal	250	250	0	0	0	0	-250	-250	0	
Creatieve en culturele vorming	De Wal	2.817	2.817	0	526	526	0	-2.291	-2.291	0	
Programmaresultaat vóór bestemming		6.532	6.532	0	543	543	0	-5.989	-5.989	0	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	33	33	0	33	33	0	
Programmaresultaat ná bestemming		6.532	6.532	0	575	575	0	-5.957	-5.957	0	
7. ZORG EN WELZIJN											
Gezondheidszorg	v.Hoof	2.414	2.469	-55	883	863	-20	-1.531	-1.606	-75	N
Beleid maatschappelijke ondersteuning	v.Hoof	256	231	25	0	0	0	-256	-231	25	V
Uitv. maatschappelijke ondersteuning	v.Hoof	9.831	8.499	1.332	565	653	88	-9.266	-7.846	1.420	V
Maatschappelijke dienstverlening	v.Hoof	1.000	1.000	0	0	0	0	-1.000	-1.000	0	
Asielzoekers en nieuwkomers	Kuin	868	868	0	780	780	0	-89	-89	0	
Minderhedenbeleid	De Wal	316	316	0	0	0	0	-316	-316	0	
Verslavingszorg/maatschappelijke opvang	v.Hoof	3.683	3.683	0	3.605	3.605	0	-77	-77	0	
Ouderenbeleid	Langius	595	575	20	35	0	-35	-560	-575	-15	N
Lokaal jeugdbeleid	Kuin	1.984	1.984	0	123	177	54	-1.861	-1.807	54	V
Welzijnswerk	Langius	4.359	4.359	0	588	588	0	-3.772	-3.772	0	
Vrijwilligerswerk	Langius	532	390	142	0	0	0	-532	-390	142	V
Programmaresultaat vóór bestemming		25.838	24.375	1.463	6.579	6.665	87	-19.259	-17.709	1.549	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	1.420	-1.420	396	290	-106	396	-1.130	-1.526	N
Programmaresultaat ná bestemming		25.838	25.795	43	6.974	6.955	-19	-18.863	-18.839	24	V
8. WERK EN INKOMEN											
Inkomenswaarborg	Kuin	25.896	30.268	-4.372	19.086	21.006	1.920	-6.810	-9.262	-2.452	N
Activering en uitstroom	Kuin	26.188	26.307	-119	25.165	25.165	0	-1.023	-1.142	-119	N
Programmaresultaat vóór bestemming		52.084	56.575	-4.491	44.251	46.171	1.920	-7.833	-10.404	-2.571	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat ná bestemming		52.084	56.575	-4.491	44.251	46.171	1.920	-7.833	-10.404	-2.571	N
9. SPORT EN ONTSPANNING											
Sport	Kuin	6.337	6.337	0	1.989	2.066	77	-4.348	-4.271	77	V
Evenementen	v.Hoof	1.939	2.778	-839	212	1.013	803	-1.727	-1.763	-36	N
Programmaresultaat vóór bestemming		8.276	9.115	-839	2.202	3.081	879	-6.075	-6.034	41	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	50	50	0	50	50	0	
Programmaresultaat ná bestemming		8.276	9.115	-839	2.252	3.131	879	-6.025	-5.984	41	V
10. VEILIGHEID											
Openbare orde	Heldoorn	934	976	-42	87	106	19	-847	-870	-23	N
Openbare veiligheid	Heldoorn	3.903	3.655	248	418	368	-50	-3.486	-3.287	199	V
Programmaresultaat vóór bestemming		4.837	4.631	206	505	474	-31	-4.333	-4.157	176	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat ná bestemming		4.837	4.631	206	505	474	-31	-4.333	-4.157	176	V
11. DUURZAAMHEID/MILIEU											
Milieubeleid	Langius	746	766	-20	0	0	0	-746	-766	-20	N
Huishoudelijk afval en openbare hygiëne	Langius	7.361	7.339	22	7.897	7.897	0	536	558	22	V
Bedrijfsafval	Langius	1.930	1.869	61	1.930	1.869	-61	0	0	0	
Programmaresultaat vóór bestemming		10.037	9.974	63	9.827	9.766	-61	-210	-208	2	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat ná bestemming		10.037	9.974	63	9.827	9.766	-61	-210	-208	2	V

Programma's en producten	porte-feuille	LASTEN			BATEN			SALDO		RESULTAAT	
		Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	Actueel budget	Jaar- prognose	Verschil	V/N
12. BOUWEN EN WONEN											
Bouwgrondexploitatie	Langius	37.102	37.102	0	25.542	25.542	0	-11.560	-11.560	0	
Wonen	De Wal	257	232	25	15	15	0	-242	-217	25	V
Bouwzaken	De Wal	2.444	2.399	45	2.375	1.900	-475	-69	-499	-430	N
<i>Programmaresultaat vóór bestemming</i>		39.803	39.733	70	27.932	27.457	-475	-11.871	-12.276	-405	N
<i>Storting in c.q. onttrekking aan reserves</i>		0	0	0	11.560	11.560	0	11.560	11.560	0	
<i>Programmaresultaat ná bestemming</i>		39.803	39.733	70	39.492	39.017	-475	-311	-716	-405	N
13. ALGEMENE DEKKING											
Onvoorzien	v.Hoof	283	283	0	0	0	0	-283	-283	0	
Belastingenheffing en invordering	v.Hoof	241	241	0	10.805	10.805	0	10.564	10.564	0	
Beleggingen	v.Hoof	19	19	0	2.780	2.756	-24	2.761	2.737	-24	N
Financiering en liquiditeit	v.Hoof	324	324	0	3.663	4.116	453	3.339	3.792	453	V
Algemene uitkering	v.Hoof	8	8	0	67.316	67.841	525	67.308	67.833	525	V
BTW-compensatiefonds (BCF)	v.Hoof	290	325	-35	0	0	0	-290	-325	-35	N
Overige algemene middelen	v.Hoof	567	350	217	945	958	13	378	608	230	V
Resultaat kapitaallasten	v.Hoof	243	214	29	0	0	0	-243	-214	29	V
Resultaat bedrijfsvoering	v.Hoof	41	1.189	-1.148	0	0	0	-41	-1.189	-1.148	N
Voorzieningen	v.Hoof	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
<i>Programmaresultaat vóór bestemming</i>		2.016	2.954	-937	85.509	86.476	967	83.492	83.522	30	V
<i>Storting in c.q. onttrekking aan reserves</i>		2.367	2.330	37	5.574	5.574	0	3.207	3.244	37	V
<i>Programmaresultaat ná bestemming</i>		4.383	5.283	-900	91.082	92.050	967	86.700	86.767	67	V
RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING		232.818	235.425	-2.608	216.262	219.912	3.650	-16.555	-15.513	1.042	V
ONTTREKKINGEN/TOEVOEGINGEN RESERVES											
Saldo onttrekkingen/stortingen		2.761	5.559	-2.798	19.339	18.810	-528	16.578	13.252	-3.326	N
RESULTAAT NÁ BESTEMMING		235.579	240.984	-5.405	235.601	238.723	3.122	22	-2.261	-2.284	N